

DOKUMENTACIJA ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

u skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade Elaborata ("Sl. list CG", br. 019/19 od 29.03.2019. godine)

Nosilac projekta: Kurpejović Mehmed

Projekat: Poslovni objekat - Pilana

Lokacija: Kat. parcela br. 545/2, 545/3, 545/4 I 549 KO Rožaje, Opština Rožaje, nalazi se u zahvatu granica PUP-a "Centar" – zona C6

Septembar 2025. godine

Sadržaj

1. Opšte informacije.....	3
1.1. Podaci o nosiocu projekta.....	3
1.2. Glavni podaci o projektu.....	3
2. Opis lokacije projekta.....	4
2.1. Postojeće korišćenje zemljišta	5
2.2. Relativan obim, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa	6
2.2.1. Klima	6
2.2.2. Geološki sastav.....	7
2.3. Apsorpcioni kapacitet prirodne sredine (nasljene oblasti, kulturna dobra i sl.)	8
3. Karakteristike projekta.....	10
3.1. Opis projekta.....	10
3.2. Prethodni radovi	13
3.3. Opis planiranih radnih aktivnosti.....	16
3.4. Protivpožarna zaštita	19
3.5. Instalacije	19
3.6. Moguće kulminiranje sa efektima drugih objekata	24
3.7. Korišćenje prirodnih resursa i energije	24
3.8. Stvaranje otpada.....	24
3.9. Zagađivanje i izazivanje neprijatnih mirisa	25
3.9.1. Emisije u vazduh	25
3.9.2. Ispuštanje u vodotoke.....	26
3.9.3. Odlaganje na zemljište.....	26
3.9.4. Buka, vibracije, toplota i zračenje.....	26
3.10. Rizik nastanka udesa (akcidenta), posebno u pogledu supstanci koje se koriste	29
3.11. Rizik za ljudsko zdravlje (zbog zagađenja vode ili zagađenja vazduha i drugo).....	29
4. Vrste i karakteristike mogućeg uticaja projekta na životnu sredinu	31
4.1. Obim uticaja (geografsko područje i brojnost stanovništva izloženog riziku)	31

4.2. Priroda uticaja (emisije u vazduhu, gubitak i oštećenje biljnih i živ. vrsta i dr.)	31
4.2.1. Uticaj na kvalitet vazduha	31
4.2.2. Uticaj na kvalitet podzemnih i površinskih voda	32
4.2.3. Uticaj na zemljište	32
4.2.4. Oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa	32
4.3. Prekogranična priroda uticaja	33
4.4. Jačina i složenost uticaja	33
4.5. Vjerovatnoća uticaja	33
4.6. Očekivani nastanak, trajanje, učestalost i vjerovatnoća ponavljanja uticaja	33
4.7. Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata	34
4.8. Mogućnost efektivnog smanjivanja uticaja	34
5. Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu	35
5.1. Očekivane zagađujuće materije i emisija i proizvodnja otpada	35
5.2. Korišćenje prirodnih resursa, posebno tla, zemljišta, vode i biodiverziteta	35
6. Mjere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja	36
6.1. Mjere zaštite u fazi izgradnje objekta	36
6.2. Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokove za njihovo sprovođenje	38
6.3. Mjere zaštite u toku funkcionisanja objekta	39
6.4. Mjere zaštite u slučaju akcidenata	40
6.5. Rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman otpada, rekultivacija, sanacija i slično)	42
6.5.1. Tehničke mjere zaštite	42
7. Izvori podataka korišćeni za izradu dokumentacije za odlučivanje o potrebi izrade Elaborata	45
Prilozi	48

1. Opšte informacije

1.1. Podaci o nosiocu projekta

Tabela 1.1. Podaci o nosiocu projekta

Nosilac projekta:	Kurpejović Mehmed
Odgovorno lice:	Kurpejović Mehmed
Kontakt osoba:	Kurpejović Mehmed
Telefon:	+382 69 453 070
e-mail:	/

1.2. Glavni podaci o projektu

Tabela 1.2. Podaci o projektu

Objekat:	Poslovni objekat
Skraćeni naziv:	Pilana
Lokacija:	Kat. parcela br. 545/2, 545/3, 545/4 i 549 KO Rožaje, Opština Rožaje, nalazi se u zahvatu granica PUP-a "Centar" – zona C6
Adresa:	Opština Rožaje

2. Opis lokacije projekta

Projektom je obuhvaćen Poslovni objekat - pilana na lokaciji kat. parcela br. 545/2, 545/3, 545/4 i 549 KO Rožaje, Opština Rožaje, nalazi se u zahvatu granica PUP-a "Centar" – zona C6.

Dokumentacija za odlučivanje o potrebi izrade Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu urađena je na osnovu projektnog zadatka i Urbanističko-tehničkih uslova UPI 07-332/25-60/03 od 18.03.2025. godine izdatih od strane Sekretarijata za uređenje prostora - Opštine Rožaje.

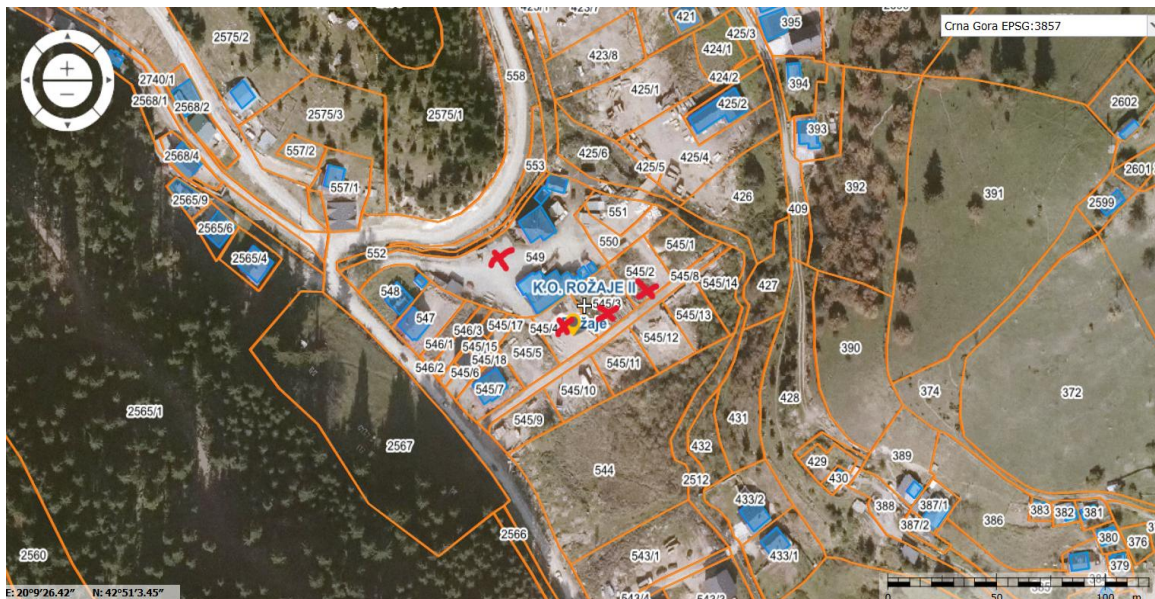
Uvidom u zvanične katastarske planove, katastarski operat, kao i u projektnu dokumentaciju utvrđeno je da se proizvodni objekat planira na:

- kat. parceli broj 545/2, površine 490.55 m²,
- kat. parceli broj 545/3, površine 489.80 m²
- kat. parceli broj 545/3, površine 490.11 m²,
- kat. parceli broj 549, površine 2937.41 m²

Parcele su u svojini investitora.

Predmetna lokacija ne nalazi se u gusto naseljenoj oblasti. Najbliži objekat je porodična kuća na udaljenosti od oko 25 m. Saobraćajnica prolazi odmah pored predmetne lokacije. Na manje od 20-ak m protiče rijeka Lovnička. Na oko 1.200 m protiče rijeka Grahovača. Na oko 1.000 m nalazi se Kučanska Džamija. Na oko 1.160 m protiče rijeka Ibar, a na istoj udaljenosti se nalaze i Rožajski rogovi. Na oko 1.100 m nalazi se Crkva Ružica. Na oko 1.120 m nalazi se autobuska stanica. Na oko 1.200 m nalazi se Dom zdravlja Rožaje i Vatrogasna stanica.

Napomena: Sve navedene udaljenosti odnose se na vazdušnu liniju od predmetne lokacije.

Slika 2.1. Širi prikaz lokacije rekonstrukcije objekta (Izvor: Geoportal CG)

Na lokaciji nema kulturno-istorijskih, ni prirodnih dobara i ne pripada zaštićenom području.

2.1. Postojeće korišćenje zemljišta

Izgradnja projektovanog objekta predviđena je na lokaciji kat. parcela br. 545/2, 545/3, 545/4 i 549 KO Rožaje, Opština Rožaje, nalazi se u zahvatu granica PUP-a "Centar" – zona C6.

Teren je ravan.

Na predmetnoj lokaciji kat. parc. br. 549 KO Rožaje, Opština Rožaje se nalaze izgrađeni objekti. Postojeći objekti su:

Objekat 1: 148.00 m²

Objekat 2: 56.00 m²

Objekat 3: 290.00 m²

Objekat 4: 25.00 m²

Objekat 5: 16.00 m²

Objekat 6: 12.00 m²

(Objekat br. 5 i br. 6 su uklonjeni sa kat. parcele)

Prilikom izgradnje objekta, posebna pažnja će se posvetiti nivelaciji terena kako bi se osigurala ravna površina unutar objekata i oko njih. Nivelacija će biti izvršena uzimajući u obzir prirodnu topografiju i nagib terena.

2.2. Relativan obim, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa

U zoni lokacije, kao ni u njenoj blizini nema područja koja su zaštićena kada su u pitanju kulturna i prirodna dobra, kao ni zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta. Na predmetnoj lokaciji nema močvarnih djelova, ni šumskih površina. Ova lokacija ne pripada zaštićenom području u bilo kom pogledu.

2.2.1. Klima

Klimatske karakteristike i meteorološki parametri se najčešće definišu preko prostornih i vremenskih varijacija, strujanja, temperature i vlažnosti, kao i inteziteta zračenja. Po geografskom položaju i nadmorskoj visini, rožajski kraj pripada umjereno-kontinentalnoj zoni. Relativno toplo i suvo doba traje 4 mjeseca (VI, VII, VIII i IX) i relativno hladno i vlažno doba traje 8 mjeseci (I, II, III, IV, V, X, XI i XII).

Srednja godišnja temperatura vazduha je 6,0 °C, srednja maksimalna 17,6 °C, a srednja minimalna -7,0 °C i srednja dnevna 1,5 °C. Godišnji broj dana sa temperaturom više od 30 °C iznosi 4, a sa temperaturom manje od 0 °C iznosi 166 dana. Srednja godišnja vrijednost padavina iznosi 905,0 mm, maksimalna dnevna 262,0 mm, minimalna dnevna i srednja dnevna 39,0 mm.

Sledeće klimatske karakteristike mogu se konstatovati u opštini Rožaje: Visina i zadržavanje sniježnog pokrivača, koji je veći od 30 cm, je važan faktor turističke valorizacije rožajskog prostora.

Vjetrovi - Najveću učestalost imaju: zapadni -22%, istočni - 9%, jugozapadni - sjevernoistočni - 3% jugoistočni - 3%, a najmanju sjeverni i južni - 12%. Sjeverni i južni vjetrovi su najmanje prisutni. Za neposrednu okolinu grada, Plunaca i Balotića, karakteristični su i lokalni vjetrovi: danik i noćnik. Javljaju se preko ljeta usled nejednakih temperatura i razlike u zagrijavanju između podgorine i visokih predjela. Prvi duva ka Prokletijama i prenosi im topliji vazduh, a drugi, sa njih naniže kao čist i svjež.

Posebna odlika klime Rožaja jesu tišine ili kalme - 62%. Ove pojave traju po nekoliko dana i prisutne su tokom cijele godine. Najmanje ih je u proljeće, a najviše u toku zime.

Insolacija - Rožaje nije karakteristično po maglama, već klasičnoj oblačnosti ili vedrini. Južne ekspozicije su sunčanije od sjevernih. a osunčavanje je najduže preko ljeta, odnosno juna, jula i avgusta. Sijanje sunca je oko 1500 časova godišnje (ili oko 4 časa dnevno) što je za planinske krajeve znatna vrijednost. Značajan je pokazatelj da tokom 300 dana godišnje sija sunce, a samo 65 dana je bez sunca. Ova karakteristika je skoro idealna za korišćenje sunčeve energije u svim oblicima. Nekih godina, zavisno od učestalosti vjetrova, planinska područja imaju više vedrih dana od nižih oblasti. Temperaturne inverzije uslovljavaju mikro reljef i riječni tokovi, pa u zimskom periodu, na primjer, srednje dnevne temperature na Bandžovom brdu ili Šušterima su veće nego u gradskom jezgru Rožaja, na obalama Ibra. Ovom pojavom je naročito zahvaćen prostor samog grada.

2.2.2. Geološki sastav

Čitav prostor crnogorskih brda i površi, na čijem sjeveroistočnom rubu leži Opština Rožaje, izgrađena je od tri glavne vrste stijena:

1. Krečnjaka - koji zauzima najveći prostor opštine, planinsko područje, južno od puta preko Turjaka, magistralom, regionalnim putem do Bijele Crkve i dalje do granice opštine. Viši krečnjački tereni i tereni izgrađeni od eruptiva su slabo propusni, mahom su ispucali i razbijeni, a često i glinoviti, pa je površina karsta obrasla humusom i bujnom vegetacijom, što je važno u ekološkom, vizuelno-estetskom i komercijalnom smislu. Područje je bogato izvorima bistre vode, ali zbog vegetacije, rijetke su erozivne pojave. Ispod 1200 mnv krečnjak je jako porozan i vodopropustan, sa čestim podzemnim tokovima.

2. Paleozojskih škriljaca - koji grade područje brda i niskih planina, na lijevoj obali Ibra, sjeverno od krečnjačkih terena. Najveći dio grada leži na ovim stijenama, koje su zbog mekoće podložne klizanju na višim nagibima (Ilijeva obala Ibra, Klekovača). Ove stijene izgrađuju i dolinu Županice, Ibra i Ibarca, u krečnjačkom prostoru opštine. Stijene su vodonepropustne ili slabo propustne, te se u njihovom prostoru javlja veći broj stalnijih, bogatijih površinskih tokova.

3. Serpentina - koji čine osnovnu građu na jugu opštine, između Hajle i Kule. U okoline Seošnice, Kalača, Ćosovice, uz granicu, u vidu sočiva, javljaju se andezit i i daciti – površinske eruptivne stijene. Aluvijalne naslage prisutne su u dolini Županice, od Bogaja do Dimiškina mosta, a izgrađuju ih gline, pretežno svjet losive boje. Zastupljene su, takođe, i masne gline, koje su se upotrebljavale za izradu cigle i crijepa (Skarepača). Erozivni oblici reljefa na planinama i njihovim podgorinama i ogroman morenski materijal sa obje strane Ibra, (grad, Bandžovo Brdo, Carine, Ibarac, Golo Brdo, Zeleni) tragovi su poslednjeg pleistocenskog

glacijala. Morenski materijal izrađen je od pjeskovitih glina sa zaobljenim valutcima i blokovima različitog petrografskog sastava i dimenzija.

2.3. Apsorpcioni kapacitet prirodne sredine (nasljene oblasti, kulturna dobra i sl.)

Od 1948. godine do danas, Rožaje bilježi konstantan porast broja stanovnika. Takođe, srazmjerno rastu broja stanovnika, rastao je i broj domaćinstava. Tako, da se Opština Rožaje razlikuje od drugih opština sjevernog regiona, gdje se može uočiti, prije svega, pad stanovništva. Prema Popisu iz 2011. godine, broj stanovnika je iznosio 22.964, koji su živjeli u 5.684 domaćinstava. Gustina naseljenosti iznosi 55,30 stanovnika po kvadratnom kilometru. Stanovništvo je razmješteno u gradu, prigradskim naseljima i šezdeset ostalih ruralnih naselja. U gradu i prigradskim naseljima (Rožaje i Ibarac) živi 12.761 stanovnik, ili 55,60% opštinske populacije, što ukazuje na trend urbanizacije. Najveća ruralna naselja su: Kalače, Donja Lovnica, Balotići, Koljeno i Bać.

Prema zadnjem Popisu iz 2023. godine broj stanovnika iznosi 23.184, prosječna starost je 35,8. U KO Rožaje prema zadnjem popisu živi 4.434 stanovnika, što je manje u odnosu na 2011. godinu.

Evidentirani spomenici kulture:

Na predmetnoj lokaciji nisu registrovana nepokretna kulturna dobra. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta.

Arheološka nalazišta oko Rožaja svjedoče o bogatoj istoriji ovog kraja, u kome su se smjenjivali Iliri, Rimljani i Grci, da bi se konačno ovdje naselili i Sloveni. U doba Nemanjića, područje Rožaja i Bihora bilo je u okviru srednjovekovne države Raške. Duce paša utemeljio je Rožaje 1683. godine, a mjesto je građeno kao orijentalna kasaba sa dve čaršije, starije Gornje i mlađe donje kasabe. Oko Rožaja se nalaze sledeća arheološka nalazišta: Ilirsko naselje na Brezovačkom brdu, Gradina na planini Krstači, Bačevac Sastanci u Bašči, Otaševo brdo i Gospodin vrh u Biševu.

Kula Ganića od 1987. godine ima status kulturnog dobra, a sagrađena je 1797. godine i kao najstarija kuća u Rožajama, predstavlja karakterističan primjer objekata iz turskog perioda. Kula je izgrađena na sjeveroistoku Rožaja, u podnožju Ganića krša, sa lijeve strane rijeke Ibra. Građena je od kamena i drveta, a sadrži podrum, prizemlje i sprat. Zidovi su rađeni od pritesanog i neobrađenog kamena, a kao vezivno sredstvo služila je glina. Danas, do Kule i naselja formiranog oko nje, dolazi se asfaltnim putem iz centra Rožaja.

Kuća Pepića je tipična bošnjačka kuća iz 19. vijeka u kojoj se nalazi privatni muzej, u kome se nalazi vrijedna zbirka ćilima i marama, kao i drugih eksponata iz turskog perioda.

Kučanska džamija predstavlja očuvani primjer sakralnih objekata islamske arhitekture iz XVIII vijeka.

Vjeruje se da je **džamija Sultana Murata II** sagrađena u 16. vijeku u Gornjoj čaršiji, na brijegu iznad Ibra. Ovu džamiju je u znak sjećanja na svoju majku podigao Murat IV Adli. Više puta je renovirana, a 1966. zbog dotrajalosti na istom mjestu sagrađena je nova džamija, koja je srušena 2004. godine. Danas se ovdje nalazi velelepna džamija, najveća u Crnoj Gori.

Biševska džamija se nalazi u selu Biševu, koje je od Rožaja udaljeno oko 20 km. Ova stara autentična džamija sa izuzetno debelim zidovima od kamena izgrađena je u periodu između 16. i 18. vijeka.

Crkva Ružica se nalazi u centru Rožaja, na mjestu nekadašnje crkve i pravoslavnog groblja iz 15. vijeka, a sagrađena je 1984. godine. Crkva Ružica je posvećena rođenju svetog Jovana Krstitelja.

Crkva Gospođin vrh se nalazi na istoimenoj planini, na lijevoj obali Ibra, u blizini Rožaja. Prema predanju ova crkva je zadužbina Jelene Anžuške, žene Uroša i Nemanjića.

Obaveza Nosioca projekta je da ukoliko prilikom izvođenja radova naiđe na ostatke materijalnih i kulturnih dobara obustavi radove i o tome obavjesti nadležni lokalni ili državni organ za zaštitu spomenika i kulturnih dobara.

3. Karakteristike projekta

3.1. Opis projekta

Planirani objekat će biti poslovni objekat. Spratnost projektovanog objekta je P+1. Na prizemnoj etaži se nalazi poslovni prostor, dvije nadstrešnice, kotlarnica, sanitarni čvor. Na prizemnoj etaži se nalazi i kancelarija. Objekat je na parceli pozicioniran u skladu sa UT uslovima u odnosu na predviđene udaljenosti od susjednih parcela poštujući predviđene građevinske linije. U objektu su predviđene sve standardne instalacije koje podrazumijeva ovaj tip objekata: instalacije vodovoda i kanalizacije, kao i instalacije jake struje i dr.

- **Ukupna bruto površina objekta: 613.75 m²**

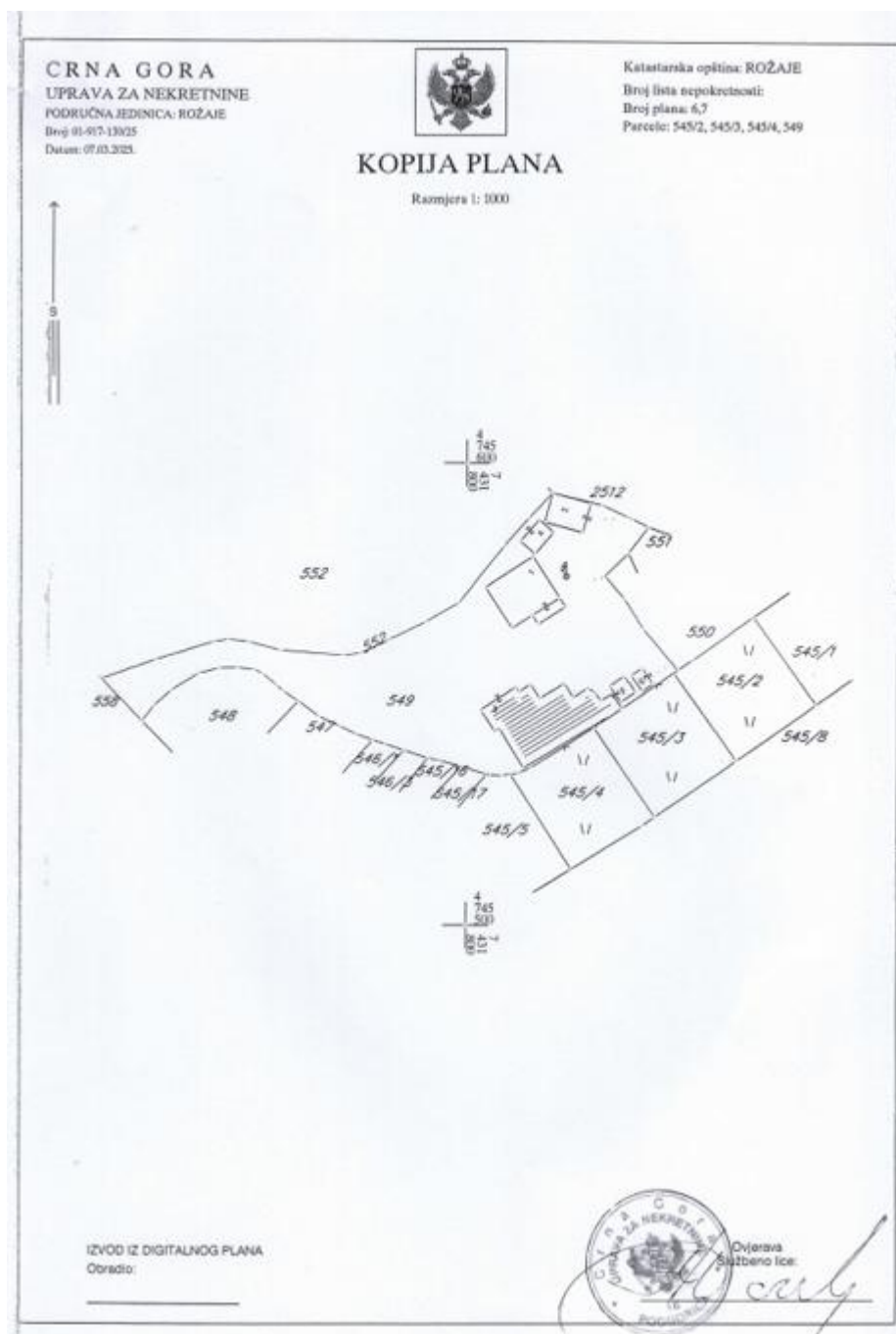
- **Ukupna neto površina objekta: 605.32 m²**

Index zauzetosti:

$$I_z = (148+56+290+25+601,14)/4408 \text{ m}^2 = 1120,14/4408 = \mathbf{0.25 \text{ DOZVOLJENO } I_z = 0.4}$$

Index izgrađenosti:

$$I_z = (148+56+290+25+613,75)/4408 \text{ m}^2 = 1132,75/4408 = \mathbf{0.25 \text{ DOZVOLJENO } I_i = 1.0}$$

Slika 3.1. Skica Kopija Plana

KONSTRUKCIJA

Temeljna konstrukcija objekata su temeljne stope dimenzija prema statičkom proračunu povezane veznim gredama međusobno. Noseća konstrukcija je montažna, čelična ramovska konstrukcija, postavljena na armiranobetonske temeljne samce, koji su povezani temeljnim gredama. Stubovi su čelicnog profila tipa IPB 320 i IPB 120. Krovna konstrukcija je takođe

čelična i sastoji se iz glavnih nosača tip IPB 600, IPB 550, IPB 320 i IPB 220, sekundarni nosač je od lima 150x150x5 mm. Svaki stub je oslonjen na temelj preko ležišne ploče i 4 ankera Ø16. Pod je projektovan u vidu armiranobetonske ploče debljine d=20 cm. Krovni pokrivač je sendvič panel u boji RAL 9018.

MATERIJALIZACIJA

Spoljašnji i pregradni zidovi na objektu su od sendvič panela d=12 cm. Krov objekta je viševodni nagiba 10°.

Podovi:

- Finalna obrada poda od natur betona glačanog do crnog sjaja preko sloja šljunka i tampona od lomljenog kamena.

Zidovi:

- Fasadni i konstruktivni zidovi urađeni su od sendvič panela d=10 cm, u boji u boji RAL 9018.
- Fasadnu bravariju oba objekta čine PVC profili. Sve pozicije su sa krilnim vratima i krilnim prozorima sa otvaranjem okretno nagibnim. Boja prozorskih okvira je RAL9010. Staklo je termopan 4+15+4.

Krov:

- Krovna konstrukcija objekta je čelična rešetka sastavljena od hladno oblikovanih profila dimenzija prema statičkom proračunu. Krovni pokrivač je krovni sendvič panel.

INSTALACIJE

U objektu su predviđene sve standardne instalacije koje podrazumjevaju ovaj tip objekata: instalacije vodovoda i kanalizacije, kao i instalacije jake i slabe struje i sve ostale vezane za ovaj tip djelatnosti. Opširnije u 3.5. poglavlju.

OPREMLJENOST LOKACIJE INFRASTRUKTUROM

Na predmetnoj lokaciji, a ni u njenoj blizini ne postoje izgrađene instalacije fekalne i atmosferske kanalizacije. Imajući u vidu da atmosferska kanalizacija u okviru parcele ne postoji, projektant je predvidio da se sve atmosferske vode prikupe sistemom rigola i padova asfaltnih površina u jednom pravcu, atmosferske vode sa objekta će u većini biti odvedene u zelenu površinu. Opširnije u 3.5. poglavlju.

SAOBRAĆAJ

Kolski prilaz predmetnom objektu obezbijeđen je sa kat parcele br. 549 KO Rožaje.

Parkiranje za potrebe korisnika predmetnog objekta obezbijeđeno je u okviru parcele.

OBLIKOVANJE PROSTORA I PRIMJENA MATERIJALA

Projektom objekta i njegovim vanjskim uređenjem obezbijeđeno je vizuelno jedinstvo cjelovitog prostornog rješenja kod kojeg će objekat zadržati svoj identitet i arhitektonski izraz adekvatan svojoj funkciji bez narušavanja prisutnog već formiranog ambijenta u neposrednom okruženju. Projektovano vanjsko uređenje slijedi klimatske i druge endemske karakteristike mjesta i svojim rješenjem i izborom materijala doprinosi postojećoj fizionomiji sredine.

3.2. Prethodni radovi

Prije početka izvođenja građevinskih i građevinsko zanatskih radova na objektu ili lokaciji se moraju obaviti određena rušenja i demontaže (ukoliko postoji potreba). Izvođač ne smije otpočeti izvođenje drugih radova prije nego što sva rušenja i demontaže budu okončani i uklonjeni sa mjesta na kojem se predviđaju zahvati, izuzev kada projektant ili nadzorni organ nezahtijeva drugačije.

Prethodni radovi za izgradnju predmetnog objekta obuhvataju izradu ograde gradilišta, geodetsko obilježavanje položaja objekata i sve neophodne iskope.

Prije početka radova na izvođenju projekta, gradilište mora biti obezbijeđeno od neovlaštenog pristupa, osim zaposlenim i licima angažovanim na izvođenju radova. Iz tih razloga neposredno na prilazu gradilištu, mora se postaviti tabla na kojoj će pored informacije o Izvođaču i Investitoru radova, biti ispisano i sledeće:

- gradilište,
- zabranjen pristup nezaposlenim licima.

Zemljani radovi

Zemljani radovi obuhvataju kopanje temelja za objekat i kopanje kanala za drenaže i postavljanje instalacija i slično.

Iskop zemlje u dubini većoj od 100 cm smije se vršiti samo uz postupno osiguravanje bočnih strana iskopa. Oplata za podupiranje bočnih strana iskopa rovova, kanala i jame mora izlaziti najmanje za 20 cm iznad ivice iskopa, da bi se spriječilo padanje materijala sa terena u iskop. Iskopani materijal iz rovova i kanala mora se odbacivati od ivice iskopa najmanje za 50 cm. Pri mašinskom kopanju i utovaru zemlje, rukovalac mora, voditi računa o bezbjednosti zaposlenih koji rade ispod ili oko tih mašina.

U toku izvođenja radova na iskopu obavezan je geotehnički nadzor, radi sprovođenja predloženog načina iskopa kao i radi eventualnih izmjena geotehničkih uslova temeljenja i iskopa ukoliko to zahtijevaju realna svojstva geološke sredine.

Građevinski radovi

Na gradilište će se dopremiti građevinski materijal u skladu sa programom njegove isporuke u tačno određenim rokovima i količinama i to: armatura, građa (rezana, daske, fosne), beton, opeka i ostali građevinski materijali.

Dopremu građevinskog materijala treba obavljati tako da se time dodatno ne zagađuje životna sredina, odnosno da su zagađenja minimalna. Građevinski radovi obavljaju se tako da se njihovim izvođenjem ne zagađuje životna sredina, a u slučaju povećane buke, pojave prašine, koje mogu ugroziti okolni prostor i stanovništvo, preduzimaju se mjere za njihovo otklanjanje ili dovođenje u dozvoljene granice. Radi smanjenja aerozagađenja okolo objekta mora biti podignuta zaštitna ograda-zastor koja će spriječiti ugrožavanje okolnog prostora od prašine, a sa druge strane radove treba izvoditi u uslovima kada nema jakog vjetera. Za vrijeme vjetera i sušnog perioda redovno kvasiti materijal od iskopa, radi redukovanja prašine. U slučaju povećane buke pored postavljanja ograde okolo objekta, radove treba izvoditi samo u dnevnim uslovima.

Na gradilištu će se izvoditi sledeći građevinski radovi: tesarski, betonski i AB radovi, zidarski, završni zanatski radovi i transport.

Tesarski radovi obuhvataju poslove ručne pripreme i obradu drvene građe, razupiranje rovova i kanala, izradu i postavljanje oplata za betoniranje objekata, izradu i postavljanje radnih podova i drugo.

Betonski i ab radovi obuhvataju izgradnju svih betonskih segmenata predviđenih projektom (betonski temelji objekta, armiranobetonska platana i grede, armiranobetonska stepeništa, obodni armiranobetonski zidovi, liftovska okna, pune armiranobetonske ploče, brtonski krov i td). Završni zanatski radovi obuhvataju sve zanatske radove u objektu.

Za sve navedene vrste radova svi zaposleni na gradilištu moraju koristiti odgovarajuća lična zaštitna sredstva.

Organizacija transporta

Korišćenje susjedne saobraćajnice izvođač radova treba da obavlja na način, tako da ne ometa odvijanje normalnog saobraćaja. Brzina saobraćaja na prilazu gradilištu mora se ograničiti na 10 km/h, a i manje ako to zahtijeva sigurnost kretanja zaposlenih na gradilištu, odnosno neophodno je postaviti saobraćajni znak za ograničenje brzine na prilazu gradilištu.

Pri obavljanju transporta na gradilištu ne smije biti ugrožena bezbjednost radnika koji opslužuju uređaj ili rade u blizini njegovog manevarskog prostora. Kad više uređaja rade istovremeno na stiješnjenom prostoru, rad radnika obavlja se pod stalnim, neposrednim nadzorom stručnog radnika koji zvučnim signalom upozorava radnike. Svaki samohodni uređaj mora da bude opremljen zvučnim i svjetlosnim signalom za upozoravanje radnika. Zvučni signal se upotrebljava samo kad je to neophodno, da se ne povećava postojeća buka.

Radna snaga i mehanizacija

Za izgradnju predmetnog objekta u određenim vremenskim intervalima biće angažovana radna snaga koju u osnovi sačinjavaju: šef gradilišta, građevinski poslovođa, magacioner, rukovodioci građevinskih mašina, šoferi, betonirci, armirači, zidari, tesari, izolateri, stolari, bravari, limari, moleri, keramičari, parketari, fasaderi, gipsari i instalateri opreme. Takođe, za izgradnju objekta u određenim vremenskim intervalima biće angažovana i građevinska mehanizacija koju u osnovi sačinjavaju: rovokopači, utovarivači, kamioni, automikseri, pumpa za beton, kranska dizalica, kao i sitne mašine i uređaji.

Za sva korišćena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa iz zaštite na radu od ovlaštene institucije. Za rukovanje i održavanje navedenih sredstava rada može se povjeriti samo licu koje je stručno osposobljeno za takav rad i ispunjava određene uslove u smislu stručne, zdravstvene i druge podobnosti o čemu se mora voditi evidencija. Sve građevinske mašine i prevozna sredstva moraju biti opremljena protivpožarnim aparatima.

Tačan broj rade snage i građevinske mehanizacije definisaće Izvođač radova, a to će zavisi od kapaciteta i organizacije samog Izvođača radova.

Ostalo

Dinamika realizacije pojedinih faza biće definisana šemom organizacije gradilišta. Gradilište će biti snabdjeveno električnom energijom i vodom prema važećim propisima i telefonskim vezama. Voda će se koristiti za potrebe radnika i za kvašenje sitnog otpada da bi se spriječilo dizanje prašine. Električna energija će se koristiti za rad određenih uređaja i aparata u toku izgradnje objekta.

U fazi izgradnje objekata kao otpad javlja se materijal od iskopa i građevinski otpad. U toku realizacije projekta doći će do emisije štetnih gasova u vazduh usled rada građevinske mehanizacije, dok neprijatnih mirisa neće biti. Takođe, u toku realizacije projekta doći će do povećanje nivoa buke usled rada mašina, transportnih sredstava i drugih alata, i to sa najvećim stepenom na samoj lokaciji izvođenja projekta. Vibracija, u toku realizacije projekta, nastaju usled rada građevinske mehanizacije i neće biti značajne van lokacije

objekta. Radi konfornijih uslova za rad, tehničkog i ostalog osoblja na gradilištu će biti postavljene kancelarijske prostorije obično kontejnerskog tipa.

Svi pripremni radovi imaju privremeni karakter.

Izvođač je dužan da po završetku radova gradilište kompletno očisti, ukloni sav građevinski otpad, mehanizaciju, radne prostorije i da prema projektu izvrši uređenje terena.

3.3. Opis planiranih radnih aktivnosti

U predmetnom objektu će se odvijati procesi za rezanje i obradu drveta.

Pilana je naziv za industrijsko postrojenje namijenjeno primarnoj preradi drveta, što podrazumjeva rezanje grube drvene građe, najčešće trupaca koji dolaze direktno iz šume. Pilana se u širem smislu sastoji od: stovarišta trupaca, pilanskog postrojenja i stovarišta rezane građe.

Pilane najčešće samo grubo režu trupce u daske, letve i grede. Ali one mogu biti i opremljene vrlo različitim mašinama za rezanje, oblikovanje i doradu drvene građe. Najveće pilane su obično smještene na lokacijama gdje se trupci mogu lako dopremiti.

Izbor i predmjer tehnološke i transportne opreme izvršen je, u ovom slučaju, na bazi tehničko-tehnoloških rješenja, asortimana i obima proizvodnje i ukupnog efektivnog radnog vremena za dvosmjenskim režimom rada kapaciteta.

Kvalitet i prečnici sirovine u primarnoj preradi drveta već godinama opadaju i da bi se proizvodnja održala profitabilnom i konkurentnom, potrebno je uvođenje novih tehnologija prerade trupaca lošijeg kvaliteta. Procenjuje se da oko jedna trećina pilanskih trupaca tvrdih lišćara ima značajnu zakrivljenost koja prouzrokuje gubitak u iskorišćenju od 7% do 40%, ako je zakrivljenost veća od 2,5 cm za dužinu trupca od 2,4 m. Stoga je razvijen metod krivolinijskog (Zdravković i sar.2014.) rezanja trupaca koji uzima u obzir zakrivljenost trupca, koji povećava iskorišćenje i umanjuje vitoperenje sortimenata prilikom vještačkog sušenja.

Izvor: Zdravković i sar.2014.

Slika 3.2. Krivolinijsko rezanje trupca prema: Zdravković i sar. 2014

Pilanske mašine koje su instalirane u pogonu za primarnu preradu drveta su:

- brenta,
- krajčer,
- mašina za preradu patosa i lamperije,
- mašina za obradu električnih stubova.

Istovar trupaca iz kamiona obavlja se mehanizovano na dijelu planiranom za prijem građe. Pri istovaru i slaganju upotrebljavaju se sledeći alati: grajfer na dopremnom kamionu, viljuškar-utovarivač, poluge i sl.

Ukupni kapacitet proizvodnje u primarnoj preradi su na dnevnom nivou 12 m^3 , odnosno 3000 m^3 na godišnjem nivou.

ANALIZA POVRŠINA

Postojeći objekti na kat. parceli 549 KO Rožaje su:

Objekat 1: 148.00 m^2

Objekat 2: 56.00 m^2

Objekat 3: 290.00 m^2

Objekat 4: 25.00 m^2

- **Ukupna bruto površina objekta: 613.75 m^2**
- **Ukupna neto površina objekta: 605.32 m^2**
- **Površina katastarske parcele: 4408.00 m^2**
- **Površina krova: 637.50 m^2**
- **Površina popločanja oko objekta: 338.86 m^2**

Index zauzetosti:

$$I_z = (148+56+290+25+601,14)/4408 \text{ m}^2 = 1120,14/4408 = \mathbf{0.25 \text{ DOZVOLJENO } I_z = 0.4}$$

Index izgrađenosti:

$$I_z = (148+56+290+25+613,75)/4408 \text{ m}^2 = 1132,75/4408 = \mathbf{0.25 \text{ DOZVOLJENO } I_i = 1.0}$$

Tabela 3.1. Analiza površina

Prizemlje								
Broj prostorije	Naziv prostorije	Površina (m ²)	Obim (m')	Svjetla visina (m')	Zapremina (m ³)	Obrada podova, zidova, plafona		
						pod	zid	plafon
1	nadstrešnica-1	92,02	49,92	5,80	533,72	natur beton	sendvič panel	sendvič panel
2	poslovni prostor	415,05	93,44	5,80	2407,29	natur beton	sendvič panel	sendvič panel
3	nadstrešnica-2	76,70	45,76	5,80	444,86	natur beton	sendvič panel	sendvič panel
4	wc-1	2,30	6,07	2,08	4,78	keramika	sendvič panel	sendvič panel
5	wc-2	1,82	5,47	2,08	3,79	keramika	sendvič panel	sendvič panel
6	kotlarnica	6,36	10,98	2,08	13,23	natur beton	sendvič panel	sendvič panel
NETO POVRŠINA PODA - NFA			594,25	POVRŠINA POD UNUTR. KONSTR. - ICA				1,07
BRUTO POVRŠINA PODA - GFA			601,14	POVRŠINA ETAŽE - LA				601,14
UNUTRAŠNJA POVRŠINA PODA - IFA			595,32	NETO POVRŠINA PROSTORIJA				594,25
POVRŠINA POD SPOLJ. KONSTR. - ECA			9,70					

Prvi sprat								
Broj prostorije	Naziv prostorije	Površina (m ²)	Obim (m')	Svjetla visina (m')	Zapremina (m ³)	Obrada podova, zidova, plafona		
						pod	zid	plafon
1	kancelarija	11,07	14,42	3,14	34,76	laminat	sendvič panel	sendvič panel
NETO POVRŠINA PODA - NFA			11,07	POVRŠINA POD UNUTR. KONSTR. - ICA				0,78
BRUTO POVRŠINA PODA - GFA			12,61	POVRŠINA ETAŽE - LA				12,61
UNUTRAŠNJA POVRŠINA PODA - IFA			11,85	NETO POVRŠINA PROSTORIJA				11,07
POVRŠINA POD SPOLJ. KONSTR. - ECA			10,57					

Slika 3.3. Prikaz budućeg objekta u 3D

3.4. Protivpožarna zaštita

U objektima u kojima će se obavljati rezanje i obrada drveta predviđeni postupak PP zaštite, suvi i prigušeni. Što znači da će se instalirati PP aparati tipa S9, postaviti kašad sa suvim pijeskom, kao i vodovodni hidranti.

Sve mašine moraju da su snabdjevene odgovarajućim zaštitnim osiguračima 3x80 A i bimetalom od 40 A, izuzev motora brente koji je zaštitom osiguračem 3x80 A i bimetalom od 80 A, koji kod nestanka električne energije u mreži, automatski obustavljaju rad mašine i sprječavaju ponovo aktiviranje bez naknadnog pritiska na kontaktni taster.

Svi elektromotori mašina i uređaja, kao i ostala elektrooprema kao što su: razvodne table, komandni ormarići, razvodne kutije, sklopke, prekidači, utičnice, svjetiljke i dr. moraju da budu zaštićeni sa odgovarajućim /propisanim/ stepenom zaštite što bliže definiše glavni projekat elektroinstalacija.

Većina poslova koji iziskuju značajne fizičke napore su mehanizovani.

Svaki radnik mora da ima odgovarajuće radno odijelo, a prema potrebi i uslovima radnog mjesta i drugu potrebnu opremu (antifone, rukavice, kecelju i sl.) što će se shodno zaštiti na radu regulisati Normativom LZO.

Izraditi Evakuacioni put, nesmetan, sa jasno označenim izlazom.

Investitor je obavezan da izradi Elaborat o zaštiti od požara i na isti dobije saglasnost.

3.5. Instalacije

INSTALACIJE STRUJE

Za predmetni objekat je dato rješenje napajanja sa priključno-mjernog ormara PMO. Predložen je napojni kabl tipa PP00 4x10 mm² od PMO do ormara GRT. Napojni kabl do PMO ormara nije predmet ove tehničke dokumentacije, već će isti biti obrađen kroz projekat NN kablovske mreže, nakon dobijanja saglasnosti od strane CEDIS-a.

Za napajanje glavne razvodne table (GRT) poslovnog objekta predviđen je priključno mjerni ormar PMO na granici vlasništva. U ormaru PMO se nalazi direktno brojilo. Razvodna tabla u objektu je tipa "stanska", a predviđena je kao NADGRADNA, a na mjestu kako je to dato na planovima električnih instalacija u prilogu projekta. Veza između PMO i glavne razvodne table GRT predviđen je provodnik tipa PP-00 4x10 mm², a između GRT i RT_1 PP-00 5x6

mm². Prilikom izvođenja radova na objektu razvod - polaganje instalacionih kablova se vrši u bužirima i crijevima odgovarajućeg prečnika, u skladu sa presjekom kablova datih na šemama u prilogu. Ovim načinom razvoda se u slučaju havarijskog režima ne može širiti požar i plamen, te isti ne predstavlja rizik za boravak velikog broja ljudi u predmetnom prostoru. Dimenzije razvodnih tabli treba odrediti na osnovu potrebnog prostora za pravilan smještaj i povezivanje predviđene opreme, uključujući i 20% rezervnog prostora.

Za potrebe opšte potrošnje, uvažavajući način grijanja i klimatizacije, predviđen je potreban broj monofaznih i trofaznih šuko priključnica i izvoda, a kako je to dato na planovima električne instalacije. Treba napomenuti da je raspored priključnica u objektu dat u skladu sa datim rasporedom opreme. U slučaju da dođe do izmjene rasporeda opreme položaj priključnih mjesta uskladiti sa istim. Instalaciju opšte potrošnje izvesti provodnicima tipa PP-Y 3x2.5 mm² položenih djelimično u cijevima Ø16 mm, Ø23 mm a djelimično pod malter. Ukoliko drugačije nije naznačeno, priključnice montirati na visini od 0.6 m od poda izuzev priključnica u toaletu na visini 1.5 m. Instalacioni materijal je modularni. Predviđene su priključnice u "OG" izvedbi kako je to dato na planovima instalacija u prilogu. Svi priključci se štite zaštitnim uređajem diferencijalne struje 30 mA. Mjesta kao i visina montaže ovih priključaka su data uz broj strujnog kruga na planovima u prilogu. Zaštita od indirektnog napona dodira izvedena je sistemom zaštite TN-C/S.

U svim prostorijama objekta predviđeno je odgovarajuće osvjetljenje prilagođeno namjeni i uslovima montaže. Osvjetljenjem u objekat se upravlja jednopolnim prekidačima. Prekidači su modularnog tipa i montiraju se na visini 1.2 m od poda. Sve metalne mase svetiljki neophodno je uzemljiti. Instalaciju izvesti provodnicima tipa PP-Y 3x1.5 mm², položenim u cijevima prečnika 13 mm. Svaki od provodnika ima žilu za uzemljenje provodnika.

U skladu sa Tehničkim propisima za izvođenje elektroinstalacija predviđena je i instalacija za izjednačenje potencijala u objektu. U tu svrhu, prema planu instalacije, provodnikom P/F 1x10 mm²/Ø13 mm povezati metalne konstrukcije, ormar slabe struje ukoliko ga ima, spoljašnje jedinice, odnosno sve metalne mase. Sa temelja do glavne table postaviti provodnik P/F 1x16 mm² i izvršiti povezivanje.

U skladu sa JUS IEC 1024-1 t.2.3.2., za uzemljenje predviđen je temeljni uzemljivač objekta zajednički za sve instalacije u objektu prema EN IEC 62305. Temeljni uzemljivač je predviđen od pocinčane trake RH1 30x3.5 mm položene u temelju objekta, prema planu u prilogu. Traka se ugrađuje u sloj betona tako da između uzemljivača i tla ovaj sloj bude debljine najmanje 10 cm, što se obezbeđuje posebnim nosačima trake, ili polaganjem uzemljivača pri vrhu temeljne čelične konstrukcije. Prilikom polaganja traku prespojiti sa armaturom spojnicama KON09 u temelju na svaka 1-2 m. Ekvivalentna prihvatna površina Ae se

proračunava preko obrasca $A_e = ab + 6(a+b)h + 9\pi h^2$. Prihvatna površina iznosi 3781.74 m², ali kako se oko objekta nalaze objekti iste ili niže visine, prihvatnu površinu množimo sa 0.5 i dobijamo iznos 1890.87 m².

Pri ugradnji trake potrebno izvesti priključke za:

- vezu sa trakom položenom uz napojni kabal,
- vezu sa susjednim objektima,
- vezu za glavnu sabirnicu za uzemljenje,
- vezu na oluke ukoliko su metalni.

Elementi za uzemljenje, kao i njihov način postavljanja i povezivanja definisani su standardima i tehničkim propisima. Otpor rasprostiranja uzemljivača je proporcionalan odnosu specifičnog otpora tla (ρ) i koeficijentu koji zavisi od vrste uzemljivača, njegovih dimenzija i dubini ukopavanja.

VODOVOD

U blizini predmetne parcele postoji izgrađen vodovodni priključak na koji će biti priključen predmetni objekat. Nakon ugradnje, instalacije moraju biti pregledane, ispitane u radu, te nakon toga predate na upotrebu. Sve kote i trase razvodnih mreža je potrebno usaglasiti na licu mjesta.

Projekat vodovoda napravljen je kao cijelovito rješenje vodosnadbijevanja objekta. Dovod vode je planiran PEHD vodovodnim cijevima kao i horizontalni razvod mreže i vertikalna za vodu. Priključak vodovodne i hidrantske mreže na glavnu dovodnu cijev je u šahtu ispred objekta, a mjerenje potrošnje vode planirano je preko kombinovanog vodomjera Ø25.

Svi cijevni vodovi u horizontalnim i vertikalnim oknima biće termički izolovani negorivom izolacijom i zaštićeni, dok će u zidu biti izolirani omotom od filca ili jute, te zaštićeni od korozije. Na ogranku svakog sanitarnog čvora projektovan je propusni ventil, a na krajevima vertikalna propusni ventil sa ispustom. Prije svakog točućeg mjesta predviđen je propusni ventil sa hromiranom kapom. Za zagrijavanje vode u objektu planirano je postavljanje horizontalnih bojlera na mjestima prikazanim u projektu. Topla voda se vodi po liniji hladne, a prečnik cijevi koje vode toplu vodu je Ø15.

Vodovodna mreža iz objekta će biti priključena na postojeću vodovodnu cijev Ø110 PVC koja se nalazi u neposrednoj blizini predmetne parcele. Vlasnik objekta je obavezan da ugradi priključnu šahtu, radi praćenja cjelokupne potrošnje vode.

FEKALNA KANALIZACIJA

Kompletan razvod kanalizacione mreže predviđen je od PVC cijevi. Međusobno spajanje PVC cijevi i dijelova izvesti pomoću gumenih prstenova. Pričvršćivanje kanalizacionih vertikalna za zidove vršiti kukama ispod mufa na svakih 2 m visine i horizontalnim obujmicama ispod mufa u visini međuspratne konstrukcije.

Horizontalno vođenje cijevi fiksirati za konstrukciju na najviše 2 m rastojanja, na prethodno minimiziranim dvostrukim obujmicama koje se pričvršćuju za konstrukciju. Spoj cijevi i obujmice izvesti pomoću umetka od gume. Ukoliko se prilikom izvođenja ukaže potreba, izvršiti korekciju pravca kanalizacione vertikale S-komadom. Vertikalnu završiti ventilacionom glavom odnosno od pocinkovanog lima. Po završenoj montaži sve kanalizacione cijevi moraju biti ispitane na vodonepropusnost spojeva. Sistem odvođenja otpadnih voda iz objekta je gravitacijski. Većina cijevi se ugrađuje ispod ploča, a mali dio u zidovima.

Fekalna kanalizacija iz objekta se odvodi do revizionog šahta odakle je na vodonepropusnu septičku jamu sa povremenim režimom pražnjenja. Ovaj način tretmana otpadnih voda je uzrokovan nepostojanjem kanalizacione mreže.

Obavezno ugraditi separator za spiranje voda.

ATMOSFERSKA KANALIZACIJA

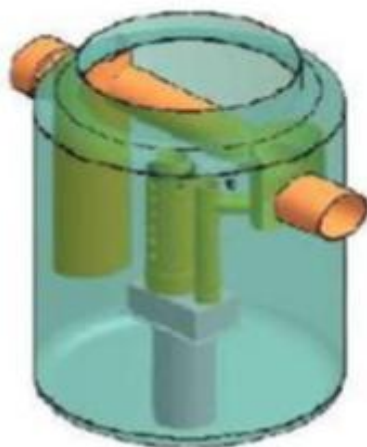
Za potrebe evakuacije atmosferskih voda predviđeno prikupljanje atmosferskih voda sa krovnih površina slivanjem niz krovni lim, preko oluka i njihovo odvođenje na zelenu površinu dovoljno veliku da prihvati sve oborinske vode.

Potrebno je ugraditi separator.

Separator lakih tečnosti za atmosferske vode

Kao što je prethodno navedeno, atmosferske vode sa saobraćajnice, oborinskih voda koje sa krovova, asfaltiranih i manipulativnih površina koje mogu biti opterećene zemljom, pijeskom, piljevinom i lakim tečnostima od prisustva mašina, prije upuštanja u recipijent, propuštaju se kroz separator radi njihovog prečišćavanja. Prije upuštanja u recipijent, otpadne vode treba da zadovolje granične vrijednosti emisije zagađujućih supstanci u otpadnim vodama, Pravilnika o kvalitetu i sanitarnotehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19), a koje za teško isparljive lipofilne materije (ukupna ulja i masti) iznose 20 mg/l. U slučaju prečišćavanja otpadnih voda koje su zagađene uljnim tečnostima, a recipijent je kolektor kanalizacija, upojni bunar.. najčešće se primjenjuju gravitacioni separatori ulja sa By passom, koji rade na principu manjih gustina tečnosti.

Na osnovu inteziteta padavina na teritoriji opštine Rožaje i za datu površinu usvojen je separator lakih naftnih derivata sa bypass-om (20 %) tipa Aquareg S100bp20, sa zaustavnim ventilom od poliestera sa proticajem $Q = 20 \text{ l/s}$, sa integrisanim taložnikom i koalescentnim filterom, proizvođača Regeneracija (slika 3.4.) ili sličnih karakteristika drugog proizvođača.

Slika 3.4. Izgled separatora Aquareg S100bp20

Prema katalogu proizvođača, shodno EN 858-1 za klasu I (koalescentne separatore), sadržaj mineralnih ulja u prečišćenoj vodi manje je od 5 mg/l .

HIDRANTSKA MREŽA

Za potrebe protivpožarne zaštite u objektu su predviđene instalacije hidrantske mreže. Predviđena je ugradnja unutrašnjih hidranata za čije potrebe je predviđena instalacija prosjeka cijevi 2 cola.

U objektu je predviđen 1 hidrant.

SANITARNI ELEMENTI

Odabir opreme je predviđen projektom. Umivaonici su od fajansa sa stojećom baterijom T/H vode, ukomponovani sa enterijerom. WC šolje su od fajansa, konzolne, u kombinaciji sa ugradbenim vodokotlićem i podkonstrukcijom. Sanitarna galanterija je neizostavan dio enterijera kupatila, te će je investitor ukomponovati sa ostalim elementima, prema Tehničkim uslovima.

OPREMA I MATERIJALI TREBA DA SU PRVE KLASI I IZ PROGRAMA KAO ŠTO SU "GEBERIT" ILI "REHAU".

3.6. Moguće kulminiranje sa efektima drugih objekata

Prvi susjedni su porodični objekti i najbliži je na udaljenosti oko 25 m od predmetne lokacije i čine ih pojedinačne stambene kuće, dok se uz samu parcelu prostire saobraćajnica. Efekti kulminiranja pilane sa okolnim porodičnim objektima uglavnom se odnose na pojavu umjerene buke tokom rada mašina, prisustvo sitne drvene prašine u neposrednoj okolini, kao i blago povećanje frekvencije teretnog saobraćaja. Ipak, smatra se da navedeni uticaji, u kombinaciji sa efektima drugih objekata u okruženju, ne dostižu značajan nivo i ne bi trebalo da bitno utiču na kvalitet stanovanja.

3.7. Korišćenje prirodnih resursa i energije

S obzirom na namjenu, kapacitet i vrstu projekta ne vrši se neka značajna eksploatacija prirodnih resursa.

Tokom funkcionisanja projekta osnovni energenti su drvo, električna energija i voda iz bunara.

3.8. Stvaranje otpada

Otpad se javlja u fazi izgradnje i u fazi eksplotacije objekta.

Materijal od iskopa za temeljenje objekta, kao i sav građevinski otpad, koji će se javiti u fazi izgradnje objekata biće kontrolisano sakupljan, a nadležno preduzeće će ga redovno transportovati na za to predviđenu lokaciju.

Količine čvrstog komunalnog otpada po jednom zaposlenom u prosjeku iznose oko 0.3 kg/danu. Neopasan otpad iz predmetnog objekta odlaže se u kontejnere, a zatim po hijerarhiji otpada preuzima komunalno preduzeće Rožaje. Od izuzetnog značaja je konstantna edukacija svih zaposlenih od radnika u pogonu do menadžmenta u svakoj industriji, kako bi se smanjilo generisanje otpada i time doprinijelo redukovanju dalje degradacije životne sredine. U suštini otpad koji nastaje u ovom projektu je samo komunalni otpad i manje količine lijepka za lameliranje koje će preuzimati ovlašćene ustanove.

Pilanski otpad - sitni i krupni sakuplja se i isporučuje kupcima za proizvodnju peleta. Sitni se putem ventilacija odvodi do kontejnera, dok se krupni slaže pored.

Za otpad koji nastaje od guma, akumulatora i slično treba napraviti Plan upravljanja otpadom i opasnim otpadom, i na isti dobiti saglasnost, koji će preuzimati ovlašćeni sakupljač.

3.9. Zagađivanje i izazivanje neprijatnih mirisa

Ispuštanje gasova na lokaciji nastaje usled rada mehanizacije u toku iskopa zemlje, odvoza iskopa i građevinskog otpada, kao i dovoza potrebnog građevinskog materijala.

Imajući u vidu da se radovi izvode u ograničenom vremenskom periodu, odnosno da su privremenog karaktera, isti neće bitno uticati na zagađenje životne sredine.

U toku redovnog rada predmetnog objekta emisije gasova neprijatnog mirisa iz vozila tj. emisije izduvnih gasova postoje, prilikom pristupa objektu, ali ne u tim koncentracijama da se izazove nepodnošljivo širenje neprijatnih mirisa u neposrednu okolinu.

3.9.1. Emisije u vazduh

Proračun aerozagađenja na lokaciji samog projekta nije urađen. Imajući u vidu da je riječ o povremenim poslovima kada se mašine nalaze u pokretu i kada s vremenom često mijenjaju pravac i mjesto, primjena poznatih modela za procjenu emisionih koncentracija gasova i PM čestica često nije primjenjiva.

U toku rada ovog projekta prisutna je pojava emisije suspendovanih čestica, odnosno prašine u toku perioda suvog vremena i prilikom jačih vazdušnih strujanja i duvanja jakih vjetrova. Ova količina čestica zavisi i od godišnjeg doba i meteo-uslova. Znači, koncentracija prašine mijenja se periodično, u zavisnosti od pomenutih faktora.

Obzirom na organsko porijeklo predmetne prašine (usitnjeni biljni materijal –piljevina), njenu aspiraciju u automatizovanim ventilacionim i vrećastim filterima i činjenicu da se radi o prigradskoj zoni, odnosno prostoru sa manjom gustinom naseljenosti, može se konstatovati da nema negativni uticaj na okolni prostor, odnosno životnu sredinu. U svakom slučaju, koncentracije prašine na prostoru lokacije i okolinu moraju biti u granicama dozvoljenih vrijednosti, što će biti praćeno kroz praćenje kvaliteta zivotne sredine, odnosno

stalni monitoring u skladu sa pozitivnim propisima, koji uređuju ovu oblast, kao i redovnu kontrolu od nadležnih državnih organa.

3.9.2. Ispuštanje u vodotoke

Kako na samoj lokaciji nema površinskih vodotoka, za bilo kakvo direktno ispuštanje otpadnih materija u njih je faktički nemoguće.

Na manje od 20-ak m protiče rijeka Lovnička, na oko 1.200 m protiče rijeka Grahovača i na oko 1.160 m protiče rijeka Ibar.

Vodotoci su dovoljno udaljeni od direktnog uticaja, međutim svakako napominjemo da se dodatno obrati pažnja da se ne bi ugrozile.

3.9.3. Odlaganje na zemljište

Tokom izvođenja i funkcionisanja projekta doći će do promjene lokacije planiranog objekta, doći će i do određenog uticaja na karakteristike pejzaža.

Usled neadekvatnog sakupljanja komunalnog otpada, tokom izvođenja i funkcionisanja projekta, može doći do incidentne situacije uglavnom u pogledu nagomilavanja otpada. Redovnim i urednim odvoženjem otpada, neće biti negativnog uticaja odlaganja na zemljište.

3.9.4. Buka, vibracije, toplota i zračenje

Buka

Buka je neželjeni, a propratni dio svakodnevnog života. Pored negativnog efekta uznemiravanja buka može imati takođe i razorno dejstvo koje se ogleda u uništavanju materijalnih dobara i povrjeđivanju osjetljivih organa sluha. Najteži su slučajevi kada buka ošteti mehanizam koji je namijenjen za percepciju zvuka - ljudsko uho. Srednje vrijednosti nivoa buke u urbanim sredinama kreću se u granicama:

- u velikim gradovima od 65 do 75 dB (A),
- u malim gradovima od 62 do 71 dB (A),
- u seoskim naseljima od 45 do 62 dB (A).

Buka koja će se javiti na gradilištu u toku izgradnje predmetnog objekta nastaje usled rada mašina, transportnih sredstava i drugih alata, i ista je privremenog karaktera sa najvećim stepenom prisutnosti na samoj lokaciji izvođenja. Intezitet buke takođe zavisi od broja mašina i prevoznih sredstava koje će biti angažovane na izgradnji objekta.

Vrijednosti zvučne snage izvora (L_w), za osnovne građevinske mašine koje će biti angažovane na izgradnji objekta prikazane su u tabeli 3.2.

Tabela 3.2. Vrijednosti zvučne snage izvora (L_w) za osnovne građevinske mašine koje će biti angažovane na izgradnji objekata

Vrsta opreme	L_w dB (A)
Bager	100
Utovarivač	95
Kamion (kipar)	95
Mikser	95
Pumpa za beton	85
Vibrator za beton	85
Valjak	90

Buka u toku funkcionisanja objekta javlja se unutar i oko hangara usled rada mašina, transportnih sredstava i u toku rada zaposlenih sa raznim oblicima ručnog i drugog alata, a takođe i usled odvijanja saobraćaja na pristupnoj saobraćajnici. Prilikom rada sa sredstvima za rad naročito se pojavljuju istaknuti i impulsni tonovi. Buku izaziva rad vibracionih sita za sortiranje drveta i piljevine, kao i rad transportnih sistema, kako mehaničkih, tako i pneumatskih, kojima se drvena masa prenosi iz procesa u process.

Da bi se očekivana buka, tj. širenje buke od procesa proizvodnje u neposrednu okolinu svelo na prihvatljive vrijednosti, predlaže se da predmetni objekat ugradi odgovarajuću zvučnu izolaciju (materijali za izgradnju koji ograničavaju širenje zvuka), a sama parcela, takođe, mora biti ograničena adekvatnom barijerom ogradom odgovarajuće visine koja će dodatno ograničiti širenje buke).

Takođe, zamjena pojedinih dijelova na liniji tehnološkog procesa proizvodnje predstavlja jedan od načina smanjenja buke.

Buka nastaje prilikom kretanja motornih vozila koja dovoze sirovinu i odvoze gotove proizvode. Uzimajući u obzir broj motornih vozila koja ulaze i izlaze iz kompleksa i to da su njihovi motori isključeni za vrijeme boravka u krugu objekta, kao i udaljenost stambenih

objekata od predmetne lokacije, ugroženost životne sredine usled buke koju oni stvaraju je minimalna.

Buka na granicama predmetne lokacije ne smije prelaziti propisane granične vrijednosti nivoa buke (Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akusticnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke ("Sl. list Crne Gore", br. 60/11).

Mjerenje i monitoring buke kako u radnoj tako i u životnoj sredini, je obavezan prilikom eksploatacije objekta i mora se dovesti u dozvoljenim granicama.

Vibracije

Vibracije nastaju u toku izgradnje objekata usled rada građevinske mehanizacije.

U tabeli 3.3. date su udaljenosti na kojoj se vibracije mogu registrovati na osnovu određene vrste građevinske aktivnosti. Vrijednosti su zasnovane na terenskim mjerenjima i informacijama iz literature, a preuzete su iz Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja, koja je rađena za Državni prostorni plan. Imajući u vidu da na navedenoj razdaljini od lokacije nema objekata to je mala vjerovatnoća da vibracije, prouzrokovane izgradnjom objekata do stambenih objekata budu registrovane.

Tabela 3.3. Razdaljine na kojima mogu biti registrovane vibracije od strane građevinske mehanizacije

Građevinske aktivnosti	Razdaljine na kojima vibracije mogu biti registrovane (m)
Iskopavanje	10-15
Kompaktiranje	10-15
Teška vozila	5-10

Tokom funkcionisanja objekta s obzirom na vrstu djelatnosti, tehnološki proces i opremu koja će se koristiti u njemu, emitovanje vibracija ka okruženju je izvjesno, ali se ne očekuju veći uticaji u ovom smislu.

Svako kretanje izaziva i vibracije. Projektovanjem i izvodjenjem odgovarajuće podloge i završnog kolovoznog zastora postiže se to da se ne stvaraju vibracije prilikom kretanja drumskih vozila i transportnih sredstava u okviru kompleksa. Poštujući zakonske odredbe Zakona o zaštiti i zdravlju na radu, mjerenje vibracije je obavezno u pogonima ovakvog tipa i biće sastavni dio Izvještaja o Uslovima radne sredine. Nivo vibracija na lokaciji projekta je veoma mali, tako da je uticaj vibracija na okolinu tokom funkcionisanja objekta zanemarljiv.

Toplota i zračenje

Prilikom rada raznih mašina pri eksploataciji objekta dolazi do emitovanja toplote.

Kako će ovo biti zatvoreni prostor, smatra se da se u okolinu objekta neće emitovati toplota koja bi mogla izazvati štetna dejstva.

Predmetni objekat mora imati instaliranu potrebnu ventilaciju. Uzimajući u obzir vrstu mašina i djelatnost uopšte, zračenje koje se emituje iz objekata ovakvog tipa i predmetnog objekta je zanemarljivo.

3.10. Rizik nastanka udesa (akcidenta), posebno u pogledu supstanci koje se koriste

Požar se može desiti slučajno, biti izazvan ljudskim faktorom, i može se pojaviti u bilo kojem dijelu predmetnog objekta. Razmjere, trajanje i posledice potencijalnog požara ne možemo unaprijed definisati ni procijeniti.

Do požara u objektu može doći iz više razloga: usled upotrebe otvorenog plamena, nepridržavanja preventivnih mjera tokom korišćenja alata i uređaja prilikom servisiranja mašina i raznih uređaja, prilikom neodgovarajućeg skladištenja materijala koji su skloni samozapaljenju.

Čest uzrok izazivanja požara jesu kvarovi i oštećenja na elektroinstalacijama. Najčešće usled: struje kratkog spoja, zagrijavanja elek. provodnika usled preopterećenja, nedozvoljenog pada napona, pojave visokog napona dodira, uticaja vlage i vode na elektroopremi, atmosferskog pražnjenja, slučajnog dodira dijelova pod naponom, statičkog elektriciteta i sl.

Kako je prethodno navedeno mjere zaštite od požara treba predviđeti, projektovati i dobiti saglasnost, tako da će se primjenom mjera pojava požara svesti na najmanju moguću mjeru.

3.11. Rizik za ljudsko zdravlje (zbog zagađenja vode ili zagađenja vazduha i drugo)

U neposrednoj blizini parcele i objekta koji je predmet, protiče rijeka Lovnička, ali uticaj na istu preko zemljišta tj. preko podzemnih voda se ne očekuje, ukoliko se ispoštuju preporučene mjere zaštite životne sredine.

Kako gustina naseljenosti nije velika, tako se, značajan negativan uticaj na stanovništvo sa stanovišta sitnih zagađujućih čestica, ili izduvnih gasova iz motora vozila, buke ili zagađenja vode ne treba očekivati.

4. Vrste i karakteristike mogućeg uticaja projekta na životnu sredinu

4.1. Obim uticaja (geografsko područje i brojnost stanovništva izloženog riziku)

Uticaji zbog ovog projekta na uže područje smatra se da neće biti značajni.

4.2. Priroda uticaja (emisije u vazduhu, gubitak i oštećenje biljnih i živ. vrsta i dr.)

Definisanje pojedinih uticaja i njihovih pokazatelja predstavlja početni korak u procesu analize uticaja objekta na životnu sredinu. Globalno posmatrano, svi uticaji se mogu svrstati u četiri osnovna vida:

1. Uticaji zbog izgradnje objekta;
2. Uticaji zbog postojanja objekta;
3. Uticaji od eksploatacije objekta;
4. Uticaji kao posledica održavanja konstrukcije.

Vrsta i obim očekivanih aktivnosti na lokaciji i objektu, ukazuju da se određeni uticaji na životnu sredinu mogu očekivati u malom obimu. Mogućnost za gubitkom ili oštećenjem biljnih i životinjskih vrsta smatra se neznatnom. Životinje poput ptica, gmizavaca i sitnih sisara koje se očekuju da mogu živjeti u bližoj okolini su dobro pokretljivi organizmi. Takođe su osjetljivi na buku i vibracije, tako da pretpostavljamo da će ukoliko dođe do uticaja veoma brzo promijeniti lokaciju u potrazi za mirnijim skloništem, a u okolnom području ima izuzetno puno sličnih lokaliteta odnosno kvalitetnog staništa koje bi kompezovale navedene parcele.

4.2.1. Uticaj na kvalitet vazduha

U toku eksploatacije predmetnog objekta ne dolazi do emisije tolike količine štetnih gasova u okolinu koje bi izazvale štetne i osjetne posledice na kvalitet vazduha i klimatske karakteristike. Obzirom na vrstu djelatnosti, namjenu i na lokaciju može se konstatovati da prilikom eksploatacije predmetnog objekta ne može doći do zagađivanja vazduha u takvom

obimu koji bi uticao na najbliže stanovništvo. Mogućnost za uticaj u širem području faktički ne postoji.

4.2.2. Uticaj na kvalitet podzemnih i površinskih voda

Osnovni vid ovog uticaja može da se pojavi u slučaju havarija mehanizacije koja u sebi ima goriva ili tečni naftni gas, a radi se prije svega o prosipanju goriva i tečnog naftnog gasa.

Na ovaj način hemijski opasne supstance mogu dospjeti u podzemne i površinske vode. Radi se najprije o komponentama goriva kao što su ugljovodonici, organski i neorganski ugljenik, jedinjenja azota i dr. Posebnu grupu elemenata predstavljaju tzv. teški metali kao što su olovo, kadmijum, bakar, cink, gvožđe i nikel. Obim posljedica u slučaju akcidenta bitno zavisi od konkretnih lokacijskih karakteristika, ali prije svega su uslovljene blizinom recipienta, sorpcionih karakteristika tla, koeficijenta filtracije itd.

Objekat će se snabdijevati vodom sa gradskog vodovoda, a sve fekalne i sanitarne vode oticaće u vodonepropusnu septičku jamu. Takođe, već je prethodno predviđen separator za spiranje voda.

Na osnovu svega izloženog može se konstatovati da ako se primijene navedene organizacione i tehničke mjere predmetni objekat neće imati štetno djestvo na podzemne i površinske vode pri eksploataciji.

4.2.3. Uticaj na zemljište

Tendencija klizanja zemljišta ne zapaža se na lokaciji predmetnog postrojenja ni značajna mogućnost promjene topografije istog. Ogromna većina zemljišta duž trase je stabilan teren i aktivnosti ne ugrožavaju njegovu stabilnost. Otpadne vode smatra se da nemaju negativan uticaj na kvalitet zemljišta, dok se planskim sakupljanjem i uklanjanjem otpada minimizira i taj negativan uticaj.

4.2.4. Oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa

Pregledom literaturnih podataka kao i obilaskom terena nije evidentirano prisustvo endemičnih, rijetkih, ugroženih vrsta. Potencijali ostale flore i faune na posmatranom

prostoru nijesu posebno izraženi, može se zaključiti da eksploatacija opisivanog projekta nema nikakav negativan uticaj na lokaciji objekta. Druge životinje poput ptica, gmizavaca i sitnih sisara koje se očekuju da mogu živjeti u bližoj okolini su dobro pokretljivi organizmi. Takođe su osjetljivi na buku i vibracije, tako da pretpostavljamo da će ukoliko dođe do uticaja veoma brzo promijeniti lokaciju u potrazi za mirnijim skloništem, a u okolnom području ima izuzetno puno sličnih lokaliteta odnosno kvalitetnog staništa koje bi kompezovale navedene parcele.

4.3. Prekogranična priroda uticaja

Nije za očekivati pojavu zagađenja ni preko dozvoljenih vrijednosti niti u takvom obimu da bi se posledice mogle osjetiti i u nekim susjednim državama. Mogućnost za prekogranični uticaj faktički ne postoji.

4.4. Jačina i složenost uticaja

Sve aktivnosti u životnoj sredini, opravdane, neophodne i društveno korisne narušavaju prirodnu ravnotežu i imaju određene posledice i uticaje na životnu sredinu. U ovom slučaju se jaki i složeni uticaji na segmente životne sredine ni okolinu uopšte ne očekuju.

4.5. Vjerovatnoća uticaja

Ako se uzmu u obzir svi dostupni i navedeni podaci može se zaključiti da se očekuju uticaji koji se mogu primjenom mjera zaštite životne sredine mogu držati na prihvatljivom nivou.

4.6. Očekivani nastanak, trajanje, učestalost i vjerovatnoća ponavljanja uticaja

Trajanje, učestalost i vjerovatnoća ponavljanja uticaja zavisi, prije svega, od obima radnih aktivnosti, meteoroloških uslova, a i primjene mjera zaštite životne sredine.

4.7. Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata

S obzirom na vrstu djelatnosti i opis izgrađenosti predjela u ovom trenutku je mala mogućnost stvaranja kumulativnog štetnog uticaja sa uticajima drugih postojećih ili planiranih projekata.

4.8. Mogućnost efektivnog smanjivanja uticaja

Nosilac projekta tokom funkcionisanja objekta može uticati na efektivno smanjenje štetnog uticaja na životnu sredinu. Pokazanom dokumentacijom od opreme i mašina kao i energetske efikasnom potrošnjom električne energije uređaja, atesta proizvođača opreme, sertifikatima o kvalitetu i sl. značajno će uticati na kontrolu negativnog uticaja.

Održavanjem opreme koja je instalirana u objektu, kao i poštovanjem svih uputstava i propisa vezanih za upotrebu iste smanjuje se mogućnost nastanka akcidentnih situacija koje bi mogle imati negativne efekte na životnu sredinu.

5. Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu

5.1. Očekivane zagađujuće materije i emisija i proizvodnja otpada

Mogući uticaji objekta na životnu sredinu se javljaju usled neadekvatnog odlaganja čvrstog otpada, negativnih uticaja sa aspekta buke, zagađenja vazduha, vode i sl. Ipak je mala mogućnost nekog značajnijeg negativnog uticaja na životnu sredinu, ako se uzme u obzir udaljenost vodotokova, blizina regionalne saobraćajnice, te planirani način sakupljanja otpada. Uređenjem same parcele i objekta može se postići standardni vizuelni izgled za objekte ove vrste.

Na osnovu prethodno izloženog može se donijeti generalna konstatacija, a to je da predmetni objekat neće u velikoj mjeri promijeniti postojeće stanje životne sredine na datoj lokaciji, ni u njenom širem okruženju.

Izgled KP br. 545/2, 545/3, 545/4 i 549 KO Rožaje izgradnjom objekta biće izmijenjen, dok se prilikom samog funkcionisanja objekta izgled predmetne parcele neće mijenjati.

5.2. Korišćenje prirodnih resursa, posebno tla, zemljišta, vode i biodiverziteta

Voda, električna energija i drvena masa predstavljaju glavne prirodne resurse koji će se koristiti tokom odvijanja aktivnosti, a cjelokupne zemljišne parcele će se koristiti tokom funkcionisanja projekta.

6. Mjere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja

Nosilac projekta je dužan da cjelokupnu opremu i objekte održava u ispravnom stanju i da zaposlene upozna sa njihovim korišćenjem. U slučaju akcidentnih situacija obaveza je Nosioca projekta da izvrši sanaciju i remedijaciju terena i dovede ga u prvobitno stanje.

6.1. Mjere zaštite u fazi izgradnje objekta

Mjere zaštite životne sredine u toku izgradnje objekta obuhvataju sve mjere koje je neophodno preduzeti za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja na dozvoljene granice, kao i preduzimanje mjera kako bi se određeni uticaji sveli na minimum.

U mjere zaštite spadaju:

- Prije početka radova gradilište mora biti obezbijeđeno od neovlašćenog pristupa i prolaza svih lica, osim radnika angažovanih na izvođenju radova, radnika koji vrše nadzor, radnika koji vrše inspekcijski nadzor i predstavnika investitora.
- Izvođač radova je dužan organizovati postavljanje gradilišta tako da njegovi privremeni objekat, postrojenja, oprema itd. ne utiču na treću stranu.
- Izvođač radova je obavezan da uradi poseban Elaborat o uređenju gradilišta i radu na gradilištu, sa tačno definisanim mjestima o skladištenju i odlaganju materijala kojiće se koristi prilikom izvođenja radova, sigurnost radnika, saobraćaja, kao i zaštite neposredne okoline kompleksa.
- U toku izvođenja radova na iskopu potreban je i geotehnički nadzor, radi usklađivanja geotehničkih uslova temeljenja sa realnim stanjem u geotehničkim sredinama.
- Građevinska mehanizacija koja će biti angažovana na izvođenju projekta treba da zadovolji Evropske standarde za vanputnu mehanizaciju (EU Stage III B i Stage IV iz 2006. odnosno 2014. god.) prema Direktivi 2004/26/EC).
- Tokom izvođenja radova održavati mehanizaciju: građevinske mašine i vozila u ispravnom stanju, sa ciljem maksimalnog smanjenja buke, kao i eliminisanja mogućnosti curenja nafte, derivata i mašinskog ulja.
- Sve građevinske mašine i prevozna sredstva moraju biti opremljena protivpožarnim aparatima.
- Brzina saobraćaja prema objektu mora se ograničiti na 10 km/h, a i manje ako se to zahtjeva.

- Određenu količinu zemlje iz iskopa koristiti za nivelaciju terena u krugu gradilišta, a višak transportovati na lokaciju koju određuje nadležni organ lokalne uprave, ako ne postoji već registrovana deponija za građevinski otpad u skladu sa Planom upravljanja otpadom. Takođe, za vrijeme vjetra i sušnog perioda redovno kvasiti materijal od iskopa i pristupni put, radi redukovanja prašine.
- Materijal od iskopa pri transportu treba da bude pokriven.
- Redovno prati točkove na vozilima koja napuštaju lokaciju.
- Radi smanjenja aerozagađenja, okolo objekta mora biti podignuta zaštitna ograda-zastor koja će spriječiti ugrožavanje okolnog prostora od prašine.
- Radove na izgradnji objekta treba izvoditi samo u dnevnim uslovima što doprinosi smanjenju uticaja buke u okruženju lokacije objekta.
- Obezbijediti dovoljan broj mobilnih kontejnera, za prikupljanje čvrstog komunalnog otpada sa lokacije gradilišta i obezbijediti odnošenje i deponovanje prikupljenog komunalnog otpada u dogovoru sa nadležnom komunalnom službom grada.
- Na gradilištu objekta treba izgraditi sanitarni čvor u vidu montažnog PVC tipskog higijenskog toaleta i locirati ga na mjestima dovoljno udaljenom od ostalih objekata. Izvršiti revitalizaciju zemljišta, tj. sanaciju okolo objekta posle završenih radova, tj. ukloniti predmete i materijale sa površina korišćenih za potrebe gradilišta odvoženjem na odabranu deponiju.
- Planom ozelenjavanja treba izvršiti pravilan izbor biljnih vrsta, otpornih na aerozagađivanje.
- Formiranje zelenih površina na slobodnim površinama lokacije objekta treba biti u funkciji zaštite životne sredine i hortikulture dekoracije.
- Pošto je ukupna količina otpada koji nastaje u toku izgradnje objekta (otpad od iskopa i građevinski otpad) veća od 2.000 m³, Proizvođač otpada je dužan shodno članu 54 Zakona o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 34/24, 92/24-ispravka) da napravi Plan upravljanja otpadom.
- U slučaju prekida izvođenja radova, iz bilo kog razloga, potrebno je obezbijediti gradilište do ponovnog početka rada i radno vrijeme treba uskladiti sa odlukom nadležnog državnog organa.

Mjere kojih se treba pridržavati prilikom montiranja oprema i instalacija:

- Instalacije električne energije moraju biti urađene u svemu prema tehničkim propisima i sa standardnim materijalom.
- Po završetku radova na instalacije uzemljenja i gromobrana potrebno je izvršiti ispitivanja i atestom dokazati efikasnost zaštite.

- Prije puštanja u upotrebu cjelokupna vodovodna mreža se mora ispirati i dezinfekovati u skladu sa važećim zakonskim propisima.
- Nakon završetka radova na montaži kanalizacije (vodonepropusne jame), mora se izvršiti njeno ispitivanje na prohodnost i vodopropustljivost, a nakon montaže sanitarnih uređaja i provjera funkcionalnosti.
- Separator mora imati kapacitet da može da prihvati sve atmosferske vode sa manipulativnih površina.
- Nakon ugradnje separatora i prije početka njegovog rada, neophodno ga je očistiti od eventualne prljavštine i nečistoća koja se mogu pojaviti u toku ugradnje (malter, stiropor, drvo, plastika, blato itd.) i cijeli separator isprati čistom vodom.

6.2. Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokove za njihovo sprovođenje

Mjere zaštite životne sredine predviđene zakonom i drugim propisima proizilaze iz zakonski normi koje je neophodno ispoštovati pri izgradnji objekta:

- Ispoštovati sve regulative (domaće i Evropske) koje su vezane za granične vrijednosti intenziteta određenih faktora kao što su prevashodno zagađenje vazduha, vode i nivoa buke i dr.
- Obezbijediti određeni nadzor prilikom izvođenja radova radi kontrole sprovođenja propisanih mjera zaštite od strane stručnog kadra za sve faze.
- Obezbijediti instrumente, u okviru ugovorne dokumentacije koju formiraju investitor i izvođač, o neophodnosti poštovanja i sprovođenja propisanih mjera zaštite.
- Uraditi plan za održavanje objekta tokom godine.

Pored navedenog neophodno je i sledeće:

- Izvođač radova je obavezan da uradi poseban Elaborat o uređenju gradilišta i rada na gradilištu sa naznačenim mjerama zaštite na radu po važećim propisima i standardima.
- Prije početka izvođenja, izvođač je obavezan da se upozna sa geološkim i hidrogeološkim karakteristikama terena.
- U cilju ispunjenja potrebne stabilnosti i funkcionalnosti konstrukcije, ista treba biti izabrana prema propisima za ovakvu vrstu objekta.
- Neophodno je izvršiti pravilan izbor kompletne opreme, prema tehnološkim zahtjevima, uz neophodno priloženu atestnu dokumentaciju.

6.3. Mjere zaštite u toku funkcionisanja objekta

Mjere zaštite životne sredine u toku eksploatacije objekta obuhvataju sve mjere koje je neophodno preduzeti za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja na dozvoljene granice, kao i preduzimanje mjera kako bi se određeni uticaji sveli na minimum:

- Redovna kontrola svih instalacija u objektu.
- Održavati kvalitet prečišćene otpadne vode na ispustu iz separatora lakih tečnosti i ulja prema Pravilniku o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19).
- Kontrolisati visinu mulja i količinu izdvojenog ulja i masti u separatoru jednom mjesečno, i vanredno nakon dugotrajnih kiša i drugih vanrednih događaja.
- Mulj iz taložnika odstraniti kada dostigne dozvoljenu debljinu prema uputstvu proizvođača, što važi i za uklanjanje lakih tečnosti iz separatora.
- Prostor u separatoru za odvajanje taloga (mulja) i prostor za odvajanje ulja čistiti najmanje jednom tromjesečno, a to podrazumijeva i pranje koalescentnog filtera sredstvom za uklanjanje masnoća.
- Izdvojena ulja i goriva iz separatora kao opasni otpad treba sakupljati i odlagati u posude izrađene od materijala koji obezbjeđuje njegovu nepropustljivost, korozionu stabilnost i mehaničku otpornost.
- Pravno i fizičko lice kod koga nastaje opasan otpad mora odrediti privremeno skladište za odlaganje opasnog otpada koje je zaštićenom od atmosferskih padavina.
- Skladište opasnog otpada radi sprječavanja pristupa neovlašćenim licima mora biti fizički obezbijeđeno i zaključano.
- Mulj iz separatora kao opasni otpad predaje se ovlašćenoj firmi za zbrinjavanje opasnog otpada.
- Redovno kontrolisati i prazniti vodonepropusnu septičku jamu.
- Obaveza je Nosioca projekta da sklopi ugovor za pružanje ove usluge sa ovlašćenom firmom.
- Obaveza je vlasnika opasnog otpada da vodi evidenciju sakupljanja i odvoza opasnog otpada.
- Prevozna sredstva i oprema, kojima se sakuplja, odnosno transportuje opasni otpad moraju obezbjeđiti sprečavanje njegovog rasipanja ili preliivanja, odnosno moraju ispuniti uslove utvrđene Zakonom o prevozu opasnih materija („Sl. list CG”, br. 33/14).

- Obezbijediti dovoljan broj korpi i kontejnera za prikupljanje čvrstog komunalnog otpada i obezbijediti sakupljanje i odnošenje otpada u dogovoru sa nadležnom komunalnom službom grada.
- Odrediti ukupnu površinu predviđenu za zatravljanje i istu je neophodno redovno održavati.
- Redovno održavanje biljnih vrsta i travnatih površina koje će biti postavljene shodno projektu o uređenju terena, a što obuhvata:
 1. Okopavanje sadnica drveća;
 2. Prihranjivanje travnjaka mineralnim đubrivom (NPK) tri puta godišnje (u martu, krajem aprila i krajem maja); redovno okopavanje i orezivanje drveća; tretiranje travnjaka od korovskih biljaka; zalivanje travnjaka i sadnica;
- Redovno komunalno održavanje i čišćenje objekata i plato radi smanjenja mogućnosti zagađivanja.

6.4. Mjere zaštite u slučaju akcidenata

Mjere zaštite od požara

Projektnom dokumentacijom za izgradnju objekta projektovano je niz mjera iz oblasti zaštite od požara, koji bitno utiču na povećanje opšteg nivoa bezbjednosti materijalnih dobara u objektu, kao i samog objekta, odnosno stepen otpornosti objekta na požar biće određen u skladu sa standardima i biće prikazan u Elaboratu zaštite od požara.

Radi zaštite od požara potrebno je:

- Svi materijali koji se koriste za izgradnju objekta moraju biti atestirani u odgovarajućim nadležnim institucijama po važećem Zakonu o izgradnji objekata i Propisima koji regulišu protivpožarnu zaštitu.
- Pravilnim izborom opreme i elemenata električnih instalacija, treba biti u svemu prema Projektu, odnosno treba obezbijediti da instalacije u toku izvođenja radova, eksploatacije i održavanje ne bude uzrok izbijanju požara i nesreće na radu.
- Za zaštitu od požara neophodno je obezbijediti dovoljan broj mobilnih vatrogasnih aparata, koji treba postaviti na pristupačnim mjestima, uz napomenu da se način korišćenja daje uz uputstvo proizvođača.
- Investitor je dužan da vatrogasnu opremu održava u ispravnom stanju.

- Pristupne saobraćajnice treba da omoguće nesmetan pristup vatrogasnim jedinicama do objekta. Investitor je obavezan uraditi Plan zaštite i spašavanja, koji između ostalog obuhvata način obuke i postupak zaposlenih radnika u akcidentnim situacijama.

Sa ovim aktima, njihovim pravima i obavezama, moraju biti upoznati svi zaposleni u objektu. Plan zaštite od udesa i odgovora na udes, treba da sadržati sledeće elemente:

- način utvrđivanja i prepoznavanja akcidentne situacije,
- zaduženja i odgovornost svih korisnika objekta u slučaju udesa,
- ime, prezime i funkciju rukovodioca smjene,
- metod i proceduru obavješćavanja zaposlenih i Investitora o udesu,
- proceduru evakuacije i puteve evakuacije korisnika objekta do sigurnosnih odstojanja,
- način i vrstu prenosa informacija o udesu između odgovornih nadležnih državnih interventnih službi (MUP-a, hitne, vatrogasne, itd).

Mjere zaštite od prosipanja goriva i ulja

Mjere zaštite životne sredine u toku akcidenta - prosipanja goriva i ulja pri izgradnji i eksploatacije objekta, takođe obuhvataju sve mjere koje je neophodno preduzeti da se akcident ne desi, kao i preduzimanje mjera kako bi se uticaji u toku akcidenta ublažio.

U mjere zaštite spadaju:

- Izvođač radova je obavezan da izvršiti pravilan izbor građevinskih mašina u pogledu njihovog kvaliteta - ispravnosti.
- Za sva korišćena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa tehničke ispravnosti vozila.
- Tokom izvođenja radova održavati mehanizaciju (građevinske mašine i vozila) u ispravnom stanju, sa ciljem eliminisanja mogućnosti curenja nafte, derivata i mašinskog ulja u toku rada.
- U koliko dođe do prosipanje goriva i ulja iz mehanizacije u toku izgradnje objekta neophodno je zagađeno zemljište skinuti, privremeno ga skladištiti u zatvorena burad, u zaštićenom prostoru lokacije, shodno Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 34/24, 92/24-ispravka) i zamijeniti novim slojem.

Napomena: Pored navedenog sve akcidentne situacije koje se pojave rješavaće se u okviru Plana zaštite i spašavanja - Preduzetnog plana.

6.5. Rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman otpada, rekultivacija, sanacija i slično)

Prilikom funkcionisanja predmetnog objekta, u cilju obezbjeđivanja optimalnog rada, zaštite životne sredine i zdravlja ljudi od eventualnog štetnog uticaja ovog zahvata, neophodno je sprovesti mjere u cilju sprečavanja ili eliminisanja mogućeg zagađenja.

Cilj utvrđivanja mjera za smanjenje ili sprečavanje zagađenja jeste da se ispituju eventualne mogućnosti eliminacije zagađenja ili redukcije utvrđenih uticaja. Zaštita životne sredine podrazumijeva trajnu zaštitu vrijednih prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta životne sredine, na lokaciji i u njenoj široj okolini.

6.5.1. Tehničke mjere zaštite

Prema definiciji tehničke mjere zaštite životne sredine obuhvataju sve mjere koje su neophodne za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja u dozvoljene granice kao i preduzimanje mjera kako bi se određeni uticaji u procesu montaže i eksploatacije doveli do minimuma. Tehničke mjere zaštite se mogu podijeliti prema izdvojenom značajnom uticaju na koji se odnose. Tako su u konkretnom slučaju izdvojene:

- mjere zaštite vazduha;
- mjere koje se odnose na redukciju buke;
- mjere zaštite zemljišta i voda;
- mjere vezane za odlaganje otpada.

Mjere zaštite vazduha

Funkcionisanjem predmetnog objekta, dolazi do kretanja motornih vozila ka predmetnom objektu, od predmetnog objekta i unutar predmetne parcele po saobraćajnim površinama, usled čega dolazi do emisije izduvnih gasova iz motornih vozila.

Pošto se lokacija projekta nalazi u ruralnoj zoni zbog same funkcije objekta, broj motornih vozila koji dolazi-odlazi na/sa predmetne lokacije je značajan koliko i broj motornih vozila koji saobraća regionalnim putem u neposrednoj blizini te se može reći da sa stanovišta aerorozagađenja može doći do određenog negativnog uticaja na životnu sredinu, ali nije potrebno preduzimati posebne mjere zaštite, s obzirom i na uticaje i blizinu pomenute saobraćajnice i gustinu naseljenosti u neposrednoj blizini.

Izgradnja parkovskog bloka u okviru dvorišta, i oko poslovnog objekta umanjuje prisustvo negativnog uticaja čvrstog materijala i sitnih čestica prašine na okolinu.

Pri rezanju drvene građe nastaje određena količina drvene piljevine i prašine. Zagađenje vazduha neće biti izraženo s obzirom da se režu sirovi trupci, a pored toga sve mašine na kojim se reže drvo su priključeni na sistem otprašivanja. Piljevina koja će ostajati nakon rezanja drveta isporučuje se kupcima za proizvodnju peleta.

Nosilac projekta shodno Zakonu o zaštiti vazduha ("Sl. list Crne Gore", br. 25/10, 40/11, 43/15 i 73/19) dužan je:

1. Da dostavi podatke organu lokalne uprave o stacionarnom izvoru, svakoj njegovoj promjeni (rekonstrukciji) i o operateru.
2. Da obezbijedi redovno praćenje i mjerenje emisija zagađujućih materija.
3. Da vodi evidenciju o praćenju i obavljenim mjerenjima sa podacima o mjernim mjestima, rezultatima mjerenja i o učestalosti mjerenja emisija.

Mjere koje se odnose na redukciju buke

Sagledavajući namjenu, ono što je potrebno istaći kada je u pitanju rad predmetnog objekta na već pomenutoj lokaciji jeste da prilikom rada ovog objekta dolazi do izvjesnog emitovanja zvučnih talasa, impulsnih tonova određene frekvencije naročito od rada vozila u i oko objekta, kao i samih mašina i drugih materijala unutar objekta.

Na osnovu svega iznesenog može se zaključiti da buka koja nastaje pri radu predmetnog objekta, uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite, neće uticati negativno i uznemirujuće po okolinu. Ovdje je potrebno navesti da su efekti ovako nastalih zvučnih uticaja privremenog karaktera i da ne mogu izazvati osjetne posledice. Smanjen uticaj buke na životnu sredinu obezbjeđuje se propisnom udaljenošću okolnih objekata i upotrebom odgovarajuće zvučne izolacije kao i upotrebom savremenih uređaja, kao i ograđivanje predmetne lokacije. Izolacija objekta mora biti adekvatna.

Svakako, predlaže se praćenje nivoa buke (monitoring) u skladu sa Zakonom o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. list CG“, broj 28/11, 01/14, 02/18) i Pravilnika o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičkih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list CG“, broj 60/11).

Mjere zaštite zemljišta i voda

Zagađenje zemljišta potencijalno je moguće od ispuštanja tečnih medija iz radnih mašina i kamiona za dostavu materijala za lameliranje drveta i rezanje. Mjere koje je potrebno

sprovoditi kako bi se spriječilo ispuštanje opasnih tečnih medija iz sredstava rada podrazumijeva sprovođenje sledećeg:

- Zabranjeno korišćenje neispravnih radnih mašina i ulaska neispravnih kamiona u krug pilane;
- Održavanje, popravke radnih mašina vršiti u radionici;
- Zabranjeno nenamjensko korišćenje radnih mašina;
- Radne mašine održavati prema uputstvima proizvođača;
- Radnim mašinama je dozvoljeno rukovanje samo od strane stručno osposobljenih radnika.

Obavezno je uredno sakupljanje i odvoženje čvrstog komunalnog otpada, od društva specijalizovanog za takvu vrstu aktivnosti.

Redovno održavati travnate i sve zelene površine, na prostoru predmetne lokacije.

Mjere vezane za odlaganje otpada

Vrste otpada koje nastaju obavljanjem navedene djelatnosti klasifikovani su kao komunalni, opasni, neopasni, ambalažni otpad i isti se zbrinjavaju na sledeći način: komunalni otpad sakuplja se u kontejnere i preuzima komunalno preduzeće Rožaje, opasne vrste otpada treba da zbrinjavaju ovlašćena pravna lica, ambalažne materijale kao i ostale otpade koji nastaju u pogonu, a predstavljaju sekundarne sirovine, prodaju se slobodno na tržištu. Investitor je obavezan da uradi Plan upravljanja otpadom i da njega dobije saglasnost od Agencije za zaštitu životne sredine. Planom upravljanja otpadom definiše se se sve vrste otpada, sa mjestom i načinom nastanka, kao i način zbrinjavanja konkretnog otpada.

Mjere zaštite od otpadnih voda

Iz postrojenja za primarnu preradu drveta nastaju sanitarne vode. Zbrinjavanje sanitarnih voda riješeno je oticanjem u vodonepropusnu septičku jamu. Radnici zaposleni na navedenom objektu koristiće sanitarni čvor koji se nalazi u predmetnom objektu i on je namjenski izgrađen, tako da će sanitarno-fekalne otpadne vode oticati u vodonepropusnu septičku jamu.

Nosilac projekta je dužan da sklopi Ugovor sa ovlašćenom institucijom, za pražnjenje vodonepropusne septičke jame.

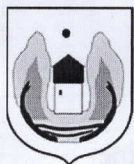
7. Izvori podataka korišćeni za izradu dokumentacije za odlučivanje o potrebi izrade Elaborata

- Pravilnik o bližem sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje i potrebi izrade Elaborata o procjeni uticaja ("Sl. list CG", br. 019/19)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke ("Sl. list CG", br. 060/11 od 16.12.2011)
- Pravilnik o klasifikaciji otpada, katalogu otpada, postupcima obrade otpada, odnosno prerade i odstranjivanja otpada ("Sl. list CG", br. 64/2024 od 04.07.2024)
- Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list CG", br. 056/19 od 04.10.2019)
- Pravilnik o načinu i rokovima utvrđivanja statusa podzemnih voda ("Sl. list CG", br. 052/19 od 10.09.2019)
- Pravilnik o načinu i rokovima utvrđivanja statusa površinskih voda ("Sl. list CG", br. 025/19 od 30.04.2019)
- Pravilnik o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 021/11 od 21.04.2011. i 032/16 od 20.05.2016)
- Pravilnik o postupku sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada ("Sl. list CG" br. 50/12 od 01.10.2012)
- Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava privredno društvo, odnosno preduzetnik za preradu i/ili odstranjivanje otpada ("Sl. list CG" br. 53/12 od 24.10.2012)
- Pravilnik o emisiji zagađujućih materija u vazduhu ("Sl. list RCG" br. 25/01)
- Pravilnik o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje ("Sl. list RCG" br. 18/97)
- Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Sl. list CG", br. 037/16 pd 16.06.2016)
- Pravilnik o načinu i postupku mjerenja emisija iz stacionarnih izvora ("Sl. list CG", br. 39/13 od 07.08.2013)
- Uredba o graničnim vrijednostima emisije zagađujućih materija u vazduhu iz stacionarnih izvora ("Sl. list CG", br. 10/2011 od 11.02.2011)

- Uredba o maksimalnim nacionalnim emisijama određenih zagađujućih materija ("Sl. list CG", br. 10/2011 od 11.02.2011)
- Uredbom o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 044/10 od 30.07.2010, 013/11 od 04.03.2011, 064/18 od 04.10.2018)
- Uredba o načinu i uslovima skladištenja otpada ("Sl. list CG", br. 33/13 od 11.07.2013, 65/15 od 20.11.2015)
- Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 25/2012 od 11.05.2012)
- Zakon o komunalnim djelatnostima ("Sl. list CG", br. 055/16 od 17.08.2016, 074/16 od 01.12.2016, 002/18 od 10.01.2018, 66/19 od 06.12.2019)
- Zakon o izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 19/25)
- Ukaz o proglašenju Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl. list CG", br. 075/18 od 23.11.2018)
- Zakon o upravljanju otpadom ("Sl. list CG", br. 34/24 i 92/24- ispravka)
- Zakon o vodama ("Sl. list CG" br. 027/07 od 17.05.2007, 073/10 od 10.12.2010, 032/11 od 01.07.2011, 047/11 od 23.09.2011, 048/15 od 21.08.2015, 052/16 od 09.08.2016, 055/16 od 17.08.2016, 002/17 od 10.01.2017, 080/17 od 01.12.2017, 084/18 od 26.12.2018)
- Zakon o zaštiti buke u životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 028/11 od 10.06.2011, 001/14 od 09.01.2014, 002/18 od 10.01.2018)
- Zakon o zaštiti i spašavanju ("Sl. list CG", br. 13/2007, 05/2008, 86/2009, 32/2011, 54/2016, 146/2021, 3/2023)
- Zakon o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 034/2014 od 08.08.2014, 044/2018 od 06.07.2018)
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara ("Sl. list CG", br. 49/2010, 40/2011, 44/2017, 18/2019)
- Zakon o zaštiti prirode ("Sl. list CG", br. 054/16 od 15.08.2016 i 018/19 od 22.03.2019)
- Zakon o zaštiti vazduha ("Sl. list CG", br. 025/10 od 05.05.2010, 040/11 od 08.08.2011, 043/15 od 31.07.2015 i 073/19 od 27.12.2019)
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu ("Sl. list RCG", br. 015/92 od 10.04.1992, 059/92 od 22.12.1992, 027/94 od 29.07.1994, 073/10 od 10.12.2010, 032/11 od 01.07.2011)
- Zakon o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16 od 09.08.2016, 073/19 od 27.12.2019)
- Zakon o prevozu opasnih materija ("Sl. list CG" br. 33/2014 i 13/2018)
- Statistički godišnjak Crne Gore 2023. (Uprava za statistiku Crne Gore – MONSTAT)
- Burić i sar. 2012. Atlas klime Crne Gore. CRNOGORSKAA AKADEMIJA NAUKE I UMJESTNOSTI
- Informacija o stanju životne sredine (2017-2021), Agencija za zaštitu životne sredine

- Informacija o stanju životne sredine (2023), Agencija za zaštitu životne sredine
- ZHMS CG (Hidrometeorološki zavod CG)

Prilozi

Crna Gora
OPŠTINA ROŽAJE

Adresa: ul. Maršala Tita bb
84310 Rožaje, Crna Gora
e-mail: urbanizamrozaje@t-com.me
web: www.opstinarozaje.me
tel: +38251 275-445

Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora

Broj: UPI 07-332/25-60/3

Rožaje, 18.03.2025. godine

1	Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora opštine Rožaje, postupajući po zahtjevu Kurpejović Mehmeda iz Rožaja, br. UPI-07-332-60 od 25.02.2025. godine, na osnovu člana 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, broj 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20 i 4/23), a u vezi sa članom 143 Zakona o uređenju prostora („Sl. list CG“ br. 19/25), Uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine jedinicama lokalne samouprave („Sl. list CG“ br. 12/24; 73/24 i 128/24) i Prostorno - urbanističkog plana opštine Rožaje ("Sl. list CG - opštinski propisi" br. 31/12 i br. 2/17), izdaje:
2	URBANISTIČKO - TEHNIČKE USLOVE <i>za izradu tehničke dokumentacije</i>
3	Za izgradnju poslovnog objekta na katastarskim parcelama br. 545/2; br. 545/3; br. 545/4 i br. 549 KO Rožaje. Katastarske parcele br. 545/2; br. 545/3; br. 545/4 i br. 549 KO Rožaje se nalaze u zahvatu granica detaljnog urbanističkog plana "Centar III" - zona C6. DUP "Centar III" nije kompletno urbanistički razrađen ali je isti predviđen Prostornim urbanističkim planom opštine Rožaje ("Sl. list CG - opštinski propisi" br. 31/12 i br. 2/17) u kojem su date granice i opšte smjernice za izradu pomenutog DUP-a. Urbanističko-tehnički uslovi i odobrenje za izgradnju objekta izdaju se u skladu sa opštim urbanističkim parametrima definisanim Prostorno - urbanističkim planom opštine Rožaje ("Sl. list CG - opštinski propisi" br. 31/12 i br. 2/17).
4	PODNOŠILAC ZAHTJEVA: Kurpejović Feriz Mehmed
5	POSTOJEĆE STANJE Opis lokacije - izvod iz planskog dokumenta Katastarske parcele br. 545/2; br. 545/3; br. 545/4 i br. 549 KO Rožaje, ukupne površine 4408m ² upisane su u Listu nepokretnosti-izvod br. 883 na ime Kurpejović Feriz Mehmed kao korišćenje u obimu prava 1/1.
6	PLANIRANO STANJE
6.1	Namjena parcele odnosno lokacije Prostorno-urbanističkim planom opštine Rožaje ("Sl.list CG – opštinski propisi", broj 31/12 i broj 2/17) površina koja obuhvata katastarske parcele br. 545/2; br. 545/3; br. 545/4 i br. 549 KO Rožaje, označena je kao površina namijenjena za naselje. Prostorno - urbanističkim planom opštine Rožaje ("Sl. list CG - opštinski propisi" br. 31/12 i br. 2/17), u poglavlju 7.4. prostorno – funkcionalne cjeline na strani 104 rečeno je sljedeće:

Grad sa prigradskim naseljima

Grad sa prigradskim naseljima razvijaće se kao multifunkcionalni uži i širi centar Opštine. Rožaje Centar sa prigradskim naseljima razvijaće i uređivati se kao opštinski centar sa pripadajućim funkcijama: administrativnim, privrednim, društvenim... Osnovna integracija grada i prigradskih naselja ostvariće se daljom modernizacijom postojeće infrastrukture i planiranjem nove, u prvom redu, saobraćajne i komunalne. Izmeštanje tranzitnog prometa sa Ibarske magistrale i Pečkog puta obilaznicom transformisaće Jadransku magistralu i Pečki put u dijelu kroz grad u gradske ulice, a gradu i prigradskim naseljima omogućiti komforniju i bezbjedniju komunikaciju. Prenamjena i urbanističko – arhitektonska valorizacija sadašnje Industrijske zone Centar u multifunkcionalni urbani kompleks, mješovitog sadržaja, jasno će integrisati gradsko jezgro sa Ibarcem i Suhopoljskim naseljem. On će predstavljati u razvojnog smislu proširenje administrativnih, poslovnih i stambenih sadržaja užeg gradskog jezgra, odnosno predstavljati kvalitativni prostorni razvoj opštinskih funkcija. Na ovom prostoru planiraju se nove otvorene javne površine koje treba da promovišu novi, prostraniji i sadržajniji centar Grada. Čitav ovaj prostor arhitektonski funkcionalno integriše se sa Ibrom, odnosno njegovom desnom obalom sa kojom čini jedinstven vizuelni i funkcionalni sklad. Revitalizacija industrijske zone Zeleni po modelu poslovne biznis zone pružiće dobre uslove za privredni razvoj uključujući i industriju. U graničnim područjima prema Brezovačkom brdu i Grahovu razvijaće se kontrolisana izgradnja mješovitih sadržaja, male privrede u kombinaciji sa stanovanjem. U ovoj zoni je locirano postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda sa cjelokupnog prostora grada, prigradskih naselja, doline Županice i Lovničke rijeke, te transfer stanica za otpad.

Prostorno - urbanističkim planom opštine Rožaje ("Sl. list CG - opštinski propisi" br. 31/12 i br. 2/17), u poglavlju **7.10.4. Građevinsko zemljište** na strani 169 rečeno je sljedeće:

Poslovanje

Osnovna namjena: uslužna djelatnost, mješovito poslovanje ili manji proizvodni pogoni.

Mješovito poslovanje podrazumijeva pretežno tercijarne djelatnosti skadištenja, veletrgovine i većih servisa, uz dopunsku proizvodnju manjeg obima.

Prateća namjena: stanovanje, zelenilo, saobraćajna i komunalna infrastruktura.

Namjena koja nije dozvoljena: djelatnosti koje bi, po procjeni uticaja mogle ugroziti životnu sredinu i osnovnu namjenu.

- Minimalna površina građevinske parcele - 400 m²

- **Maksimalni indeks zauzetosti (I_z) do 0,40**

- **Maksimalni indeks izgrađenosti (I_i) do 1,00**

Poslovni objekti se mogu graditi kao samostalni objekti na parceli, ili kao poseban objekat na zajedničkoj parceli sa objektom stanovanja, prema urbanističkim parametrima koji važe za stanovanje.

Izgradnja ovih objekata će se usmjeravati i u međuzonama između naselja i duž saobraćajnica, u skladu sa putnim propisima i u rubnim pojasevima naselja gdje ima osnovne infrastrukture.

Izgradnja privrednih kompleksa izvan građevinskog područja naselja sprovodiće se po posebnim urbanističkim projektima uz procjenu uticaja na životnu sredinu.

6.2 Pravila parcelacije

Ukoliko se vrši parcelacija pomenute katastarske parcele, površina novoformirane građevinske parcele ne smije biti manja od 400 m².

6.3 Građevinska i regulaciona linija, odnos prema susjednim parcelama

- Regulaciona linija je linija koja dijeli javnu površinu od površina za druge namjene.

- Regulaciona linija prema državnom (magistralnom) putu je linija koja dijeli javnu površinu

od površina za druge namjene. Regulaciona linija je definisana granicom putnog pojasa (putni pojas je pojas zemljišta koji pripada putu a čija širina van naselja za magistralne puteve iznosi najmanje 2m od zadnjeg elementa trupa puta);

- Građevinska linija (građevinska linija predstavlja liniju na, ispod i iznad površine zemlje do koje može da se planira najistureniji dio objekta) i definiše se u odnosu na Regulacionu liniju.
- Građevinska linija poslovnog objekta udaljena je **3,00 m** od regulacione linije.
- Širina zaštitnog pojasa pored magistralnih puteva iznosi 25 m, računajući od spoljne ivice putnog pojasa. Izuzetno, u brdsko planinskim predjelima sa nepovoljnom topografijom mogu se graditi stambene, poslovne, pomoćne i slične zgrade i u zaštitnom pojasu, ali ne bliže od 15 m pored magistralnih puteva, računajući od spoljne ivice putnog pojasa.
- Širina putnog pojasa van naselja iznosi za magistralne i regionalne puteve najmanje 2m, a za lokalne puteve 1 m, računajući od linije koju čine krajnje tačke poprečnih profila puta 8 od spoljne ivice usjeka i nožice nasipa, ako ne postoji jarak).
- U zaštitom pojasu dozvoljeno je graditi stanicu za snabdijevanje vozila gorivom, autoservis, objekat za privremeni smještaj onesposobljenih vozila, putnu bazu, autobazu za pružanje pomoći i informacija učesnicima u saobraćaju, kao i saobraćajnu površinu komercijalnog objekta pored magistralnog puta, regionalnog i lokalnog puta, kojem je omogućen prilaz na te puteve i koji je u funkciji tih puteva i saobraćaja (ugostiteljski, turistički, trgovinski, sportsko-rekreacioni i sl. objekti), na osnovu građevinske dozvole. Poslovnii objekat radiće se od čvrstog građevinskog materijala;
- Udaljenost poslovnog objekta od granice susjednih parcela iznosi minimalno 3,0 m, a manja udaljenost se dozvoljava uz saglasnost vlasnika susjednih parcela;
- Minimalna širina ekonomskog pristupnog puta na parceli je 3,0 m;
- Minimalna širina pristupnog stambenog puta na parceli je 2,5 m;

Udaljenost od javnih površina:

- Nove zgrade su od javnih puteva udaljene u skladu sa regulacionim linijama Plana i u skladu sa saobraćajno-putnim propisima u odnosu na kategorizaciju javnih puteva.

Odstupanje od propisa je moguće samo uz saglasnost nadležnog subjekta za određenu kategoriju javnog puta.

- Kod razmještaja objekata poštuju se građevinske linije, a gdje nijesu određene preuzima se uzorak razmještaja postojećih objekata u području objekta.
- Za postavljanje ograda uz javne puteve potrebno je obezbijediti saglasnost nadležnog subjekta za kategoriju puta, koji određuje odgovarajuće rastojanje i visine, da se ne bi ometalo polje preglednosti i održavanje puta.

- Na objektima koji su međusobno udaljeni i rastojanja od granica parcele manje od minimalne vrijednosti utvrđenih ovim pravilima za sve tipologije, u primjeru rekonstrukcije, na fasadi prema susjednom objektu nije dozvoljeno formiranje fasadnih otvora na stambenim prostorijama, bez saglasnost vlasnika-korisnika susjednih parcela. Udaljenost od susjednih objekata - obezbjeđuje se međusobno rastojanje između objekata uz poštovanje uslova da od postojećih objekata novi objekti moraju biti udaljeni najmanje toliko, da su obezbijeđeni svjetlosno-tehnički, protivpožarni, sanitarni i drugi uslovi i da je moguće održavanje i korišćenje objekata u okviru pripadajuće parcele.

U PUP-u Opštine Rožaje na strani 166 je rečeno: da su vode od značaja za Crnu Goru : Ibar, Crnja, Županica, Lovnička i Bukovička Rijeka, sa priobalnim zemljištem širine 15m.

Ostale vode su od lokalnog značaja i imaju priobalno zemljište širine 10 m.

Priobalno zemljište, čini pojas zemljišta od granice vodnog zemljišta, koji po pravilu, služi za održavanje zaštitnih objekata. Izgradnja i uređenje se sprovodi u skladu sa propisom zaštite prirode i propisima iz oblasti vodoprivrede.

Prostorni razvoj na zaštićenim područjima postojeće javne infrastrukture

1. Zaštitni pojasevi pojedinih objekata javne infrastrukture, ako posebni propisi iz oblasti

pojedinačne infrastrukture ne određuju drugačije, iznose za svaku stranu:

- 35 m brza magistrala, 25 m glavna cesta, regionalne ceste 15 metara, 10 metara lokalnih cesta, javni putevi 6 m, a biciklističke staze 5 m, mjereno od spoljašnje ivice kolovoza puta;
- 25 m glavna cesta, regionalne ceste 15 metara, 10 metara lokalnih cesta, javni putevi 6 m, a biciklističke staze 5 m, mjereno od spoljašnje ivice kolovoza puta;
- od osovine višesistemskog dalekovoda i od spoljašnje ograde distributivne TS nazivnog napona 110 kV i 35 kV 15 m;
- od osi podzemnog kablenskog sustava nazivnog napona 110 kV i 35 kV 3 metra;
- od osovine nadzemnih višesistemskih dalekovoda a nazivnog napona 1 kV do zaključno sa 20 kV 10 m;
- od osovine podzemnog kablovskog sistema nazivnog napona od 1 kV do 20 kV 1 m;
- od spoljašnje ograde trafostanica i srednjonaponskih i transformatorskih stanica srednjeg napona 0,4 kV 2 m;
- Vodovod, kanalizacija, voda namijenjenog telekomunikacijskim uslugama, uključujući i kablovski distributivni sistem, i od ostalih ostalih vodova koje služe određenu vrstu javne službe lokalnog značaja odnosno su u javnoj upotrebi, osim priključaka na njima iznosi 1,5 m, mjereno od osovine pojedinačnog voda;
- 2. Izgradnja u zaštitnom pojasu ne smije ometati gradnju, pogon i održavanje mreže.
- 3. Za sve aktivnosti u zaštitnom pojasu potrebno je pribaviti suglasnost nadležnost subjekta;
- 4. U zaštitnom koridoru elektroenergetskog voda napona iznad 1 kV zabranjena je izgradnja objekata u kojima postoje zapaljive materije, na parkiralištu ispod dalekovoda zabranjeno je parkiranje vozila kojima se prevoze zapaljive, gorljive i eksplozivne materijale.
- 5. Intervencije u zaštićenim pojasevima električnih vodova moraju biti u skladu s propisima o uslovima i ograničenju građenja, korišćenje objekata i aktivnosti u području tampon zone električne mreže.
- 6. Obvezni aksijalni razmak podzemnih komunalnih vodova od debla drveća iznosi 2 m.
- 7. Izgradnja predajnika unutar udaljenosti od 2,0 km od mjernog prijemnika kontrole dozvoljeno je samo uz suglasnost Agencije elektronske komunikacije.

7 PREPORUKE ZA SMANJENJE UTICAJA I ZAŠTITU OD ZEMLJOTRESA, KAO I DRUGE USLOVE ZA ZAŠTITU OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH I DRUGIH NESREĆA

Smjernice za sprečavanje i zaštitu od elementarnih (i drugih) nepogoda

U cilju zaštite od elementarnih nepogoda postupiti u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ("Sl.listCG br.13/2007) i Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda ("Sl.list RCG br. 8/1993), odnosno važećim zakonima i pravilnicima koji regulišu ovu oblast.

Zaštita od zemljotresa

Preporuke za projektovanje objekata aseizmičnih konstrukcija:

Mogu se graditi objekti različite spratnosti uz pravilan (optimalan) izbor konstruktivnih sistema i materijala.

Horizontalni gabarit objekta u osnovi treba da ima pravilnu geometrijsku formu, koja je simetrična u odnosu na glavne ose objekta, npr. pravougaona, kvadratna...

Principijelno izbjegavati rekonstrukciju sa nadogradnjom objekta gdje se mjenja postojeći konstruktivni sistem. U protivnom obavezna je prethodna statička i seizmičkih analiza, sa ciljem obezbjeđivanja dokaza o mogućnosti pristupanja rekonstrukciji.

Izbor i kvalitet materijala i način izvodjenja objekta od bitnog su značaja za sigurnost i ponašanje objekta, izloženih seizmičkom dejstvu.

Armirano-betonske i čelične konstrukcije posjeduju visoku seizmičku otpornost. Pored ramovskih armirano-betonskih konstrukcija može biti primjenjena izgradnja objekata ramovskih konstruktivnih sistema ojačanih sa armirano-betonskim dijafragmama (jezgrima),

kao i konstrukcija sa armirano-betonskim platnima. Ove konstrukcije su naročito **ekonomične** za visine objekata do 15 spratova.

Kod zidanih konstrukcija preporučuje se primjena zidanja, ojačanog horizontalnim i vertikalnim serklažima i armirane konstrukcije različitog tipa. Obično zidanje, **samo sa** horizontalnim i vertikalnim serklažima treba primjenjivati za objekte manjeg značaja i manje visine (do 2 sprata).

Kod projektovanja konstrukcija temelja prednost imaju one konstrukcije koje sprečavaju klizanja u kontaktu sa tlom i pojavu neravnomjernih slijeganja. Opterećenje koje se prenosi preko temeljne konstrukcije na tlo mora da bude homogeno raspoređeno po cijeloj kontaktnoj površini. Treba obezbijediti dovoljnu krutost temeljne konstrukcije, a posebno na spojevima temeljnih greda sa stubovima konstrukcije.

Zaštita od požara

Preventivna mjera zaštite od požara je postavljanje objekata na što većem međusobnom rastojanju kako bi se sprečilo prenošenje požara.

Takođe, obavezno je planirati i obezbediti prilaz vatrogasnih vozila objektu.

Izgradjeni dijelovi razmatranog prostora moraju biti opremljeni funkcionalnom hidrantskom mrežom koja će omogućiti efikasnu zaštitu, odnosno gašenje nastalih požara.

Planirani objekat mora biti pokriven spoljnom hidrantskom mrežom regulisanom na nivou kompleksa u skladu sa Pravilnikom o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu i gašenje požara (Sl. list SFRJ broj 30/91).

8 USLOVI I MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

U okviru raspoloživih mehanizama za zaštitu životne sredine koji se koriste prilikom sprovođenja prostornih i urbanističkih planova, kao obavezne, treba da se sprovedu obaveze iz važećih zakonskih propisa, prvenstveno: Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu, Zakon o životnoj sredini, kao i Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini, Zakon o inspekcijskom nadzoru, Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu, Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu i dr.

Prilikom odobravanja intervencije u prostoru stručne službe Opštine treba da se rukovode sljedećim:

☐ Planirane intervencije u zahvatu plana treba da budu bezbjedne sa aspekta zagađenja životne sredine;

☐ Poštovati sve propise i parametre date u planu, naročito principe ozelenjavanja prostora;

☐ Regulisati otpadne vode na adekvatan način da se eliminiše svako potencijalno zagađenje;

☐ Površinske otpadne vode organizovano prikupljati putem atmosferske kanalizacije;

☐ Ukupna izgradnja na području plana treba da bude realizovana prema standardima koji obezbjeđuju smanjenje ukupne potrošnje energije i upotrebu obnovljivih izvora energije. Standarde za izgradnju treba temeljiti na Evropskoj direktivi o energetske svojstvima E 2002/91/EC (16.12.2002.).

Za sve objekte koji podliježu izradi Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu neophodno je sprovesti postupak izrade, a prema važećem Zakonu o životnoj sredini, Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu, kao i svim važećim pravilnicima vezanim za ovu oblast.

9 USLOVI ZA PEJZAŽNO OBLIKOVANJE

– Svaki objekat (arhitektonski, građevinski, saobraćajni) ili urbanistička parcela, treba da ima i pejzažno uređenje;

– U toku izrade projektne dokumentacije izvršiti potpunu inventarizaciju postojećeg biljnog fonda i kompozicionih ansambala, sačuvati i uklopiti zdravo i funkcionalno zelenilo;

– Izvršiti taksaciju biljnog materijala, vrednovanje zdravstveno i dekorativno, sa predloženim

mjerama njege;

- Na mjestima gdje nije moguće njihovo uklapanje i zadržavanje planirati njihovo presađivanje-važi za vrste koje podnose presađivanje;
- Dispozicija objekata na UP zavisi od boniteta drveća i položaja geomorfoloških, hidroloških pojava i objekata,
- Tokom građevinskih radova, površinski sloj zemlje lagerovati i koristiti ga za nasipanje površina predviđenih za ozelenjavanje;
- Zbog sterilne podloge, projektovati humusiranje slobodnih površina u sloju od minimum 30-50cm;
- Koristiti reprezentativne, visokodekorativne autohtone biljne vrste, rasadnički odnjegovane;
- Karakteristike sadnica drveća za ozelenjavanje:

minimum visina sadnice od 2,50 do 3,00m,

minimalni obim stabla na visini od 1m, od 10-15cm.

Predvidjeti urbano opremanje, rasvjetu zelenih površina, sisteme za navodnjavanje i održavanje javnih zelenih površina i površina od javnog interesa i protivpožarnu zaštitu.

10	USLOVI I MJERE ZAŠTITE NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA I NJIHOVE ZAŠTIĆENE OKOLINE
-----------	--

U skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast.

11	USLOVI ZA LICA SMANJENE POKRETLJIVOSTI I LICA SA INVALIDITETOM
-----------	---

U skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast.

12	USLOVI ZA POSTAVLJANJE I GRADNJU POMOĆNIH OBJEKATA
-----------	---

Postavljanje i građenje pomoćnih objekata vršiće se shodno Odluci o postavljanju odnosno građenju i uklanjanju pomoćnih objekata („Sl. list CG-opštinski propisi“ br. 31/14).

13	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU DA UTIČU NA BEZBJEDNOST VAZDUŠNOG SAOBRAĆAJA
-----------	---

U skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast.

14	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU DA UTIČU NA PROMJENE U VODNOM REŽIMU
-----------	---

Objekti koji se grade u blizini ili neposredno uz riječne tokove ne smiju svojim gabaritima ugroziti na bilo koji način riječni tok.

15	MOGUĆNOST FAZNOG GRAĐENJA OBJEKTA
-----------	--

Moguće je objekat graditi fazno, ukoliko faza predstavlja funkcionalno nezavisnu cjelinu.

16	USLOVI ZA PRIKLJUČENJE NA INFRASTRUKTURU
-----------	---

16.1	<i>Uslovi priključenja na elektroenergetsku infrastrukturu</i>
-------------	---

- Poslovni objekat priključit će se na električnu NN mrežu shodno propisanim pravilima nadležnog preduzeća. Tehnička dokumentacija treba da sadrži razradu priključka objekta na niskonaponsku mrežu koji je neophodno projektovati shodno uslovima datim u Tehničkim preporukama EPCG koje su dostupne na sajtu EPCG (<http://epcg.co.me/pdf/06.14/Teh.Prep%20Priključene%20NNM.Pdf>);
- Tehnička preporuka za priključenje potrošača na niskonaponsku mrežu TP-2 (dopunsko izdanje);
- Tehnička preporuka-tipizacija mjernih mjesta;
- Upustvo i tehnički uslovi – TP-1b-distributivna stanica DTS EPCG 10/04 kV;

	– Shodno aktu Ministarstva održivog razvoja i turizma br. 05-5178/1 od 30.11.2014. godine u postupku izdavanja urbanističko-tehničkih uslova nije potrebno pribavljati posebne uslove za izradu tehničke dokumentacije od strane elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić FC Distribucija, već je neophodno da se u UTU propiše obaveza poštovanja tehničkih preporuka EPCG za priključke objekta potrošača na niskonaponsku mrežu; – Glavni projekat treba da sadrži, između ostalog i razradu priključaka objekata na odgovarajuću infrastrukturu shodno članu 80 Zakona o uređenju prostora; Električne instalacije izvesti u skladu sa važećim propisima i standardima.	
16.2	Uslovi priključenja na vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu Instalacije mreže u objektu i van njega projektovati u skladu sa propisima i uslovima Javnih preduzeća. Projekat vodovoda i kanalizacije uraditi shodno uslovima izdatim od D.O.O. "Vodovod i kanalizacija" br. 05-16-182 od 14.03.2025.god.	
16.3	Uslovi priključenja na saobraćajnu infrastrukturu – Kolski prilaz predmetnom objektu obezbjediti sa prilaznog nekategorisanog puta. Elementi situacionog rješenja saobraćajnice prikazani su na grafičkim prilogima ovih uslova; – Parkiranje za potrebe korisnika predmetnog objekta obezbjediti u okviru parcele ili objekta.	
16.4	Ostali infrastrukturni uslovi	
	Uslovi za priključenje objekata na komunalnu i ostalu infrastrukturu	
17	POTREBA IZRADE GEODETSKIH, GEOLOŠKIH (GEOTEHNIČKIH, INŽENJERSKO-GEOLOŠKIH, HIDROGEOLOŠKIH, GEOMEHANIČKIH I SEIZMIČKIH) PODLOGA, KAO I VRŠENJA GEOTEHNIČKIH ISTRAŽNIH RADOVA I DRUGIH ISPITIVANJA	
	Prilikom izgradnje novih objekata i dogradnje postojećih u cilju obezbjeđenja stabilnosti terena, investitor je dužan da izvrši odgovarajuće saniranje terena, ako se za to pojavi potreba.	
18	POTREBA IZRADE URBANISTIČKOG PROJEKTA	
	/	
19	URBANISTIČKO - TEHNIČKI USLOVI ZA ZGRADE SADRŽE I URBANISTIČKE PARAMETRE	
	Oznaka katastarske parcele	545/2; br. 545/3; br. 545/4 i br. 549
	Površina urban. parcele (kat. parc.)	4408 m ²
	Maksimalni indeks zauzetosti	0,4
	Maksimalni indeks izgrađenosti	1,0
	Maksimalna spratnost objekata	/
	Maksimalna visinska kota objekta	/
	Parametri za parkiranje odnosno garažiranje vozila – Za parkiranje vozila za sopstvene potrebe, vlasnik stambenog objekta obezbjeđuje prostor na sopstvenoj parceli, izvan površine javnog puta, i to – minimum jedno parking ili garažno mjesto na jednu stambenu jedinicu. Poželjna su 2PM po jednoj stambenoj jedinici.	
	Uslovi za racionalnu potrošnju energije U procesu uspostavljanja održive potrošnje energije prioritet treba dati racionalnom planiranju potrošnje, tj. implementaciji mjera energetske efikasnosti u sve segmente energetskog sistema. Održiva gradnja je svakako jedan od značajnijih segmenata održivog razvoja koji uključuje: – upotrebu građevinskih materijala koji nijesu štetni po životnu sredinu; – energetske efikasnosti zgrada; i – upravljanje otpadom nastalim prilikom izgradnje ili rušenja objekata. Energetski i ekološki održivo graditeljstvo teži:	

- smanjenju gubitaka toplote iz objekta poboljšanjem toplotne zaštite spoljnih elemenata i povoljnim odnosom osnove i volumena zgrade;
- povećanju toplotnih dobitaka u objektu povoljnom orijentacijom zgrade i korišćenjem sunčeve energije;
- korišćenju obnovljivih izvora energije u zgradama (sunce, vjetar, biomasa itd); i
- povećanju energetske efikasnosti termoenergetskih sistema.

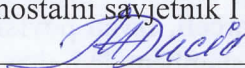
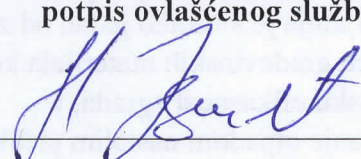
Cilj sveobuhvatne uštede energije, a time i zaštite životne sredine je stvoriti preduslove za sistemsku sanaciju i rekonstrukciju postojećih zgrada, a zatim i povećanje obavezne toplotne zaštite novih objekata. Prosječni stariji postojeći objekti godišnje troše 200-300 kWh/m² energije za grijanje, standardno izolovane kuće ispod 100, savremene niskoenergetske kuće oko 40, a pasivne 15 kWh/m² i manje.

Nedovoljna toplotna izolacija dovodi do povećanih toplotnih gubitaka zimi, hladnih spoljnih konstrukcija, oštećenja nastalih vlagom (kondenzacijom) kao i pregrijavanja prostora ljeti. Posljedice su oštećenja konstrukcije, nekomforno i nezdravo stanovanje i rad. Zagrijavanje takvih prostora zahtijeva veću količinu energije što dovodi do povećanja cijene korišćenja i održavanja prostora, ali i do većeg zagađenja životne sredine. Poboljšanjem toplotno izolacionih karakteristika zgrade moguće je postići smanjenje ukupnih gubitaka toplote za prosječno od 40 do 80%. - Kod gradnje novih objekata važno je već u fazi idejnog projekta u saradnji sa projektantom predvidjeti sve što je potrebno da se dobije kvalitetna i optimalna energetski efikasna zgrada. Zato je potrebno:

- analizirati lokaciju, orijentaciju i oblik objekta;
- primijeniti visoki nivo toplotne izolacije kompletnog spoljnog omotača objekta i izbjegavati toplotne mostove;
- iskoristiti toplotne dobitke od sunca i zaštititi se od pretjeranog osunčanja; i koristiti energetski efikasan sistem grijanja, hlađenja i ventilacije, i kombinovati ga sa obnovljivim izvorima energije.

DOSTAVLJENO:

Podnosiocu zahtjeva,
Predmetu,
Urbanističko - građevinskoj inspekciji,
Arhivi.

20	OBRADIVAČI URBANISTIČKO - TEHNIČKIH USLOVA:	Muhammed Dacić, dipl.ing.arh. Samostalni savjetnik I za uređenje prostora
21	OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE:	Ismet Hadžić dipl. ecc. VD SEKRETARA
22	M.P. 	potpis ovlašćenog službenog lica
23	- List nepokretnosti i kopija katastarskog plana, - Grafički prilozi iz planskog dokumenta,	

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 18.03.2025 09:39

PODRUČNA JEDINICA
ROŽAJE

Datum: 18.03.2025 09:39
KO: ROŽAJE

LIST NEPOKRETNOSTI 883 - IZVOD

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
545/2		6 51	19.12.2014	HURIJE	Livada 3. klase KUPOVINA	490	2.50
545/3		6 51	21.10.2021	HURIJE	Livada 3. klase KUPOVINA	490	2.50
545/4		6 51	19.12.2014	HURIJE	Livada 3. klase KUPOVINA	490	2.50
549	1	6 50		HURIJE	Porodična stambena zgrada KUPOVINA	148	0.00
549	2	6 50		HURIJE	Pomoćna zgrada KUPOVINA	56	0.00
549	3	6 50	18.05.2018	HURIJE	Poslovne zgrade u vanprivredi KUPOVINA	290	0.00
549	4	6 50		HURIJE	Pomoćna zgrada KUPOVINA	25	0.00
549	5	6 50		HURIJE	Pomoćna zgrada KUPOVINA	16	0.00
549	6	6 50		HURIJE	Pomoćna zgrada KUPOVINA	12	0.00
549		6 50	18.05.2018	HURIJE	Pašnjak 3. klase KUPOVINA	1891	2.27
549		6 50		HURIJE	Dvorište KUPOVINA	500	0.00

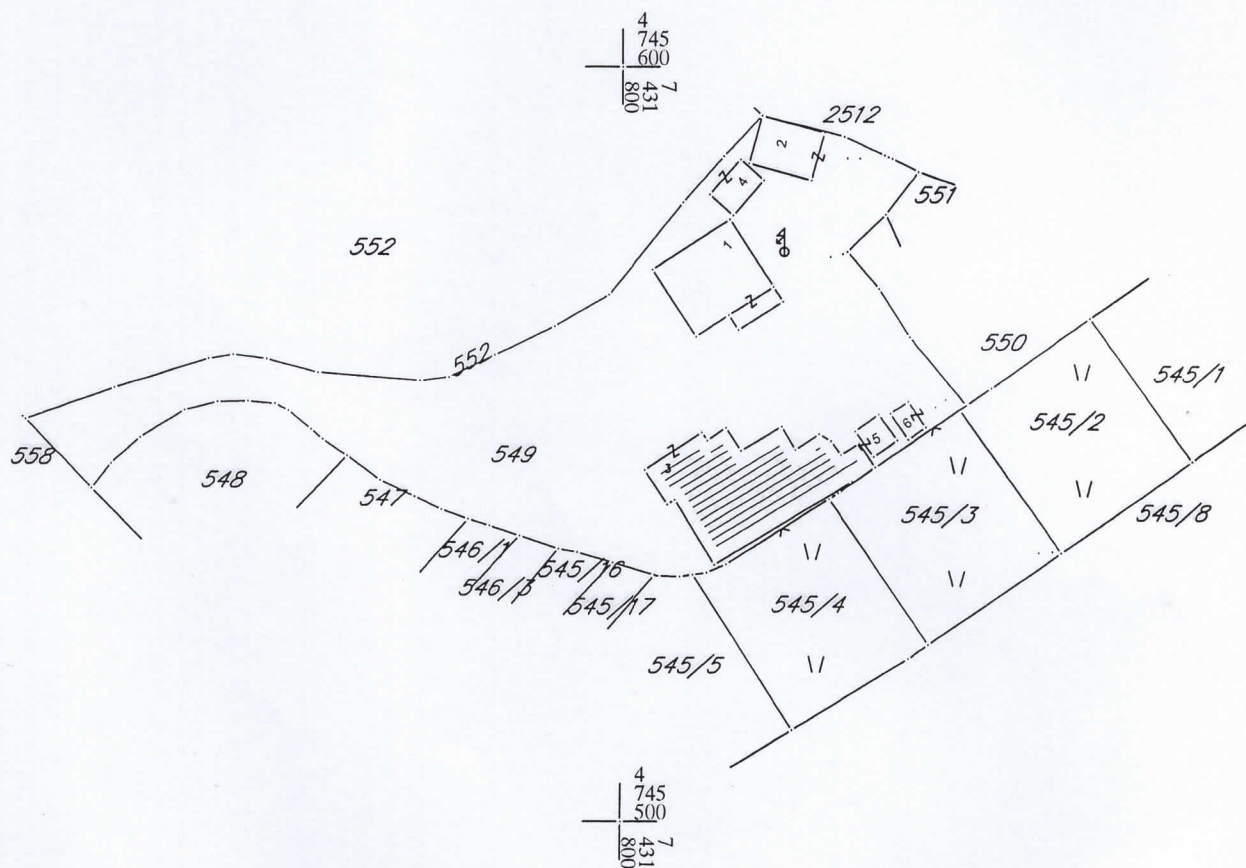
Podaci o vlasniku ili nosiocu prava			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Osnov prava	Obim prava
*	KURPEJOVIĆ FERIZ MEHMED *	Korišćenje	1/1
*	OPŠTINA - ROŽAJE *	Svojina	1/1

Podaci o teretima i ograničenjima						
Broj/podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa	Opis prava
549	3		1	Poslovne zgrade u vanprivredi	22.06.2018	Prekoračenje dozvole prekoračenje Rješenja za upotrebu objekta u površini od 111 m2 (bruto površina) a prema etažnoj razradi br.91/2 od 31.04.2018 godine - investitor Kurpejović Feriz Mehmed iz Rožaja
549	0		1	Pašnjak 3. klase	16.12.2024	Pravo službenosti zabilježba uspostavljanja službenosti - polaganje vodova na osnovu Saglasnosti za postavljanje vodova OV.Br.6059/2024 od 05.11.2024 godine, data u Rožajama pred Notarom Kardović Musić Majdom od strane Kurpejović Feriz Mehmed u površinama i granicama prema geodetskom elaboratu nepotpune eksproprijacije izradjenim od strane Geo Nana - Podgorica br.30-10-1902/2024 od 23.01.2024 godine, na parceli 549 pašnjak III klase površine 1891 m2 (površina zahvata vodova 1 m2)
549	0		1	Pašnjak 3. klase	16.12.2024	Pravo službenosti zabilježba uspostavljanja službenosti - polaganje vodova na osnovu Saglasnosti za postavljanje vodova OV.Br.6059/2024 od 05.11.2024 godine, data u Rožajama pred Notarom Kardović Musić Majdom od strane Kurpejović Feriz Mehmed u površinama i granicama prema geodetskom elaboratu nepotpune eksproprijacije izradjenim od strane Geo Nana - Podgorica br.30-10-1902/2024 od 23.01.2024 godine, na parceli 549 pašnjak III klase površine 1891 m2 (površina zahvata vodova 1 m2)

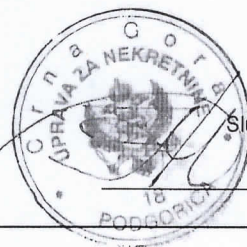

KOPIJA PLANA

Razmjera 1: 1000

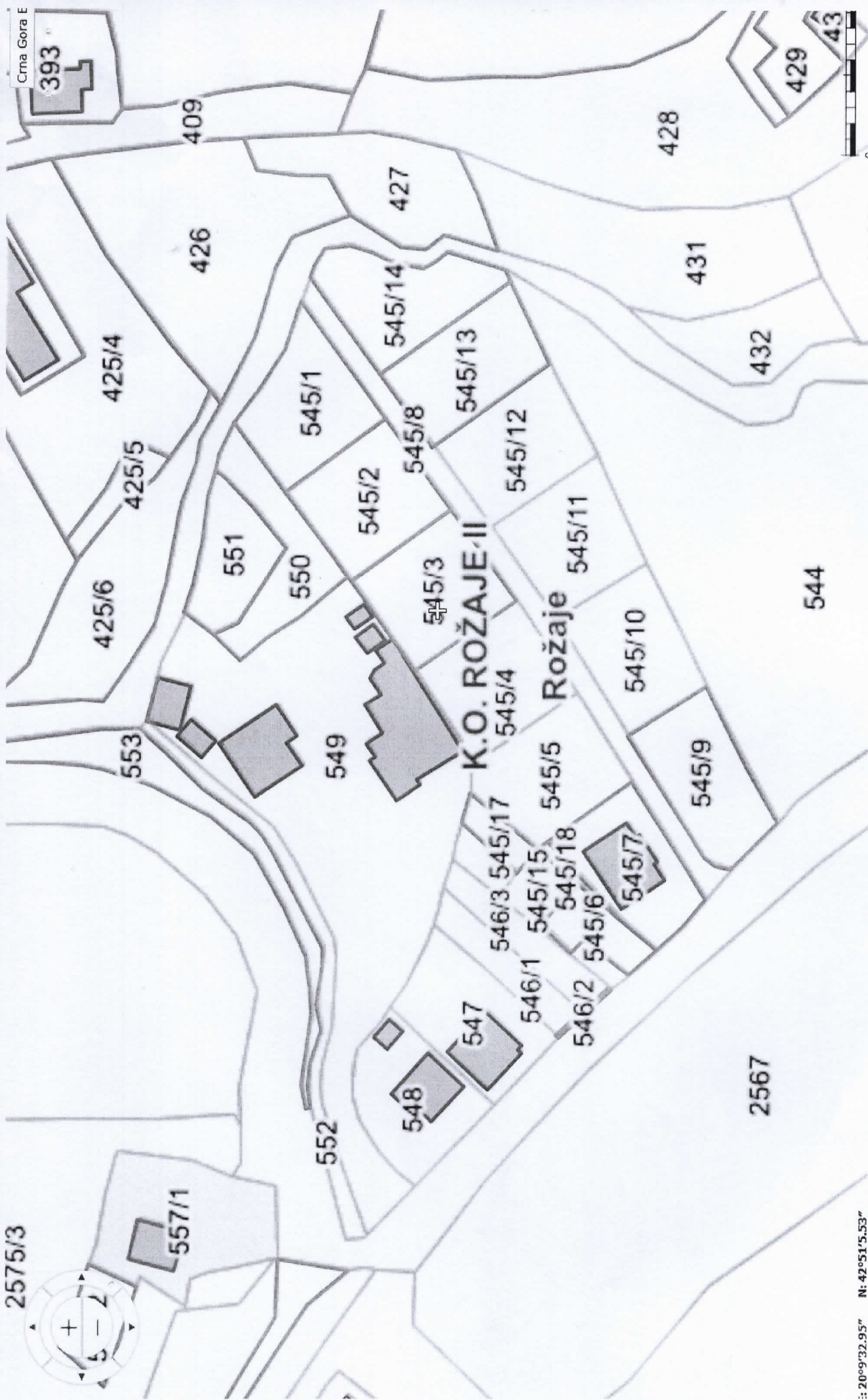

IZVOD IZ DIGITALNOG PLANA
Obradio:

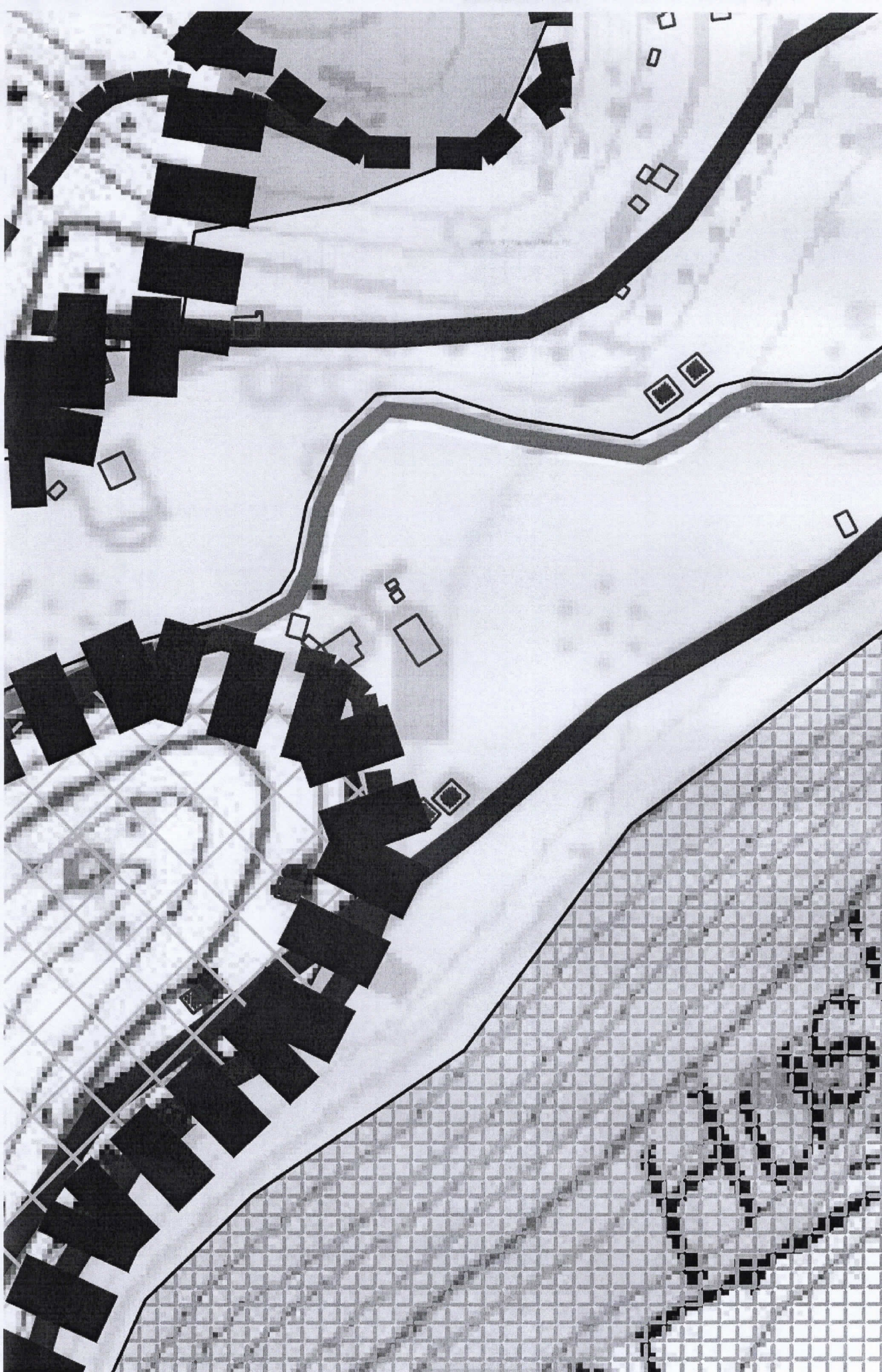

Ovjerava
Službeno lice:

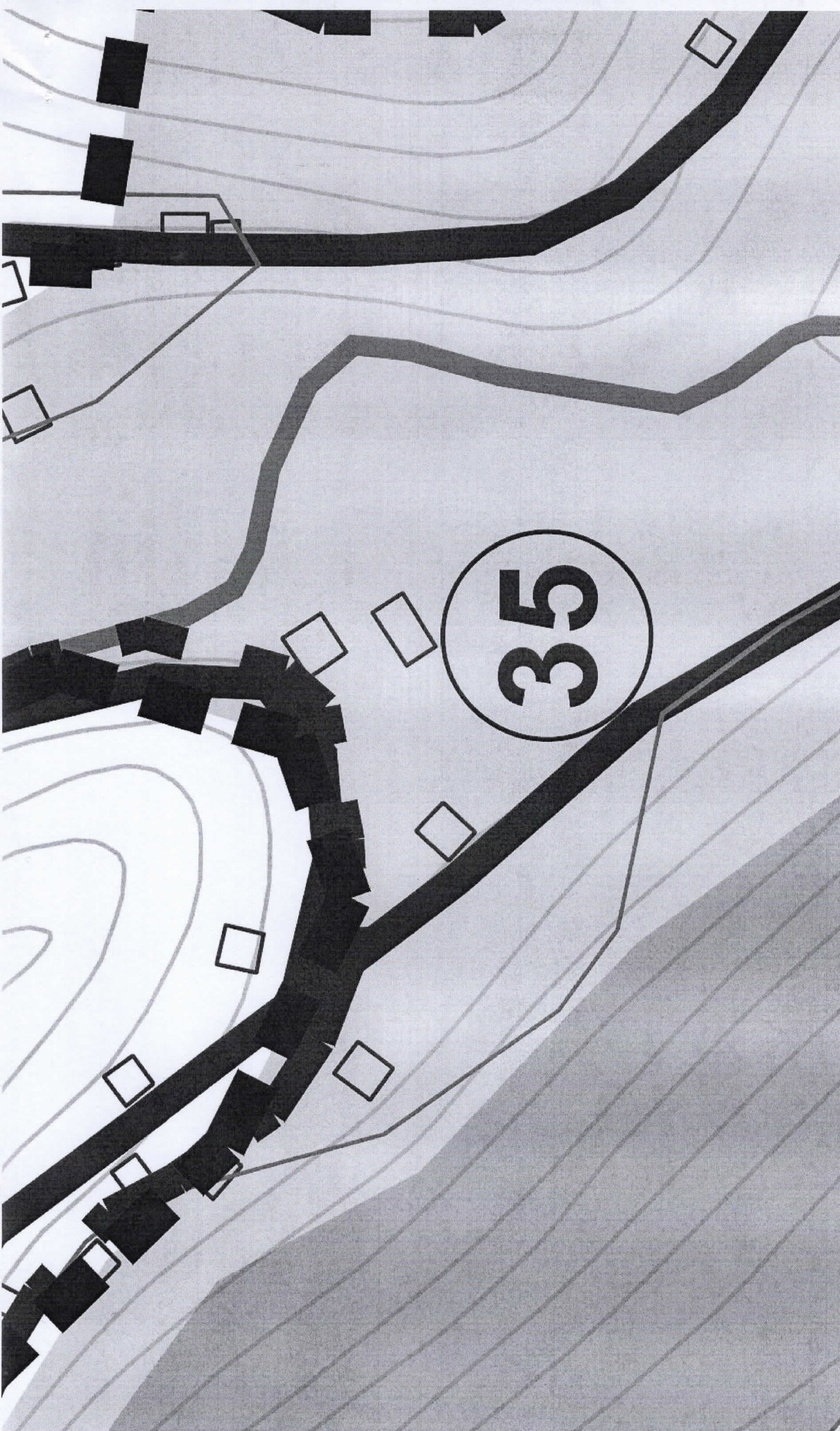
[Signature]

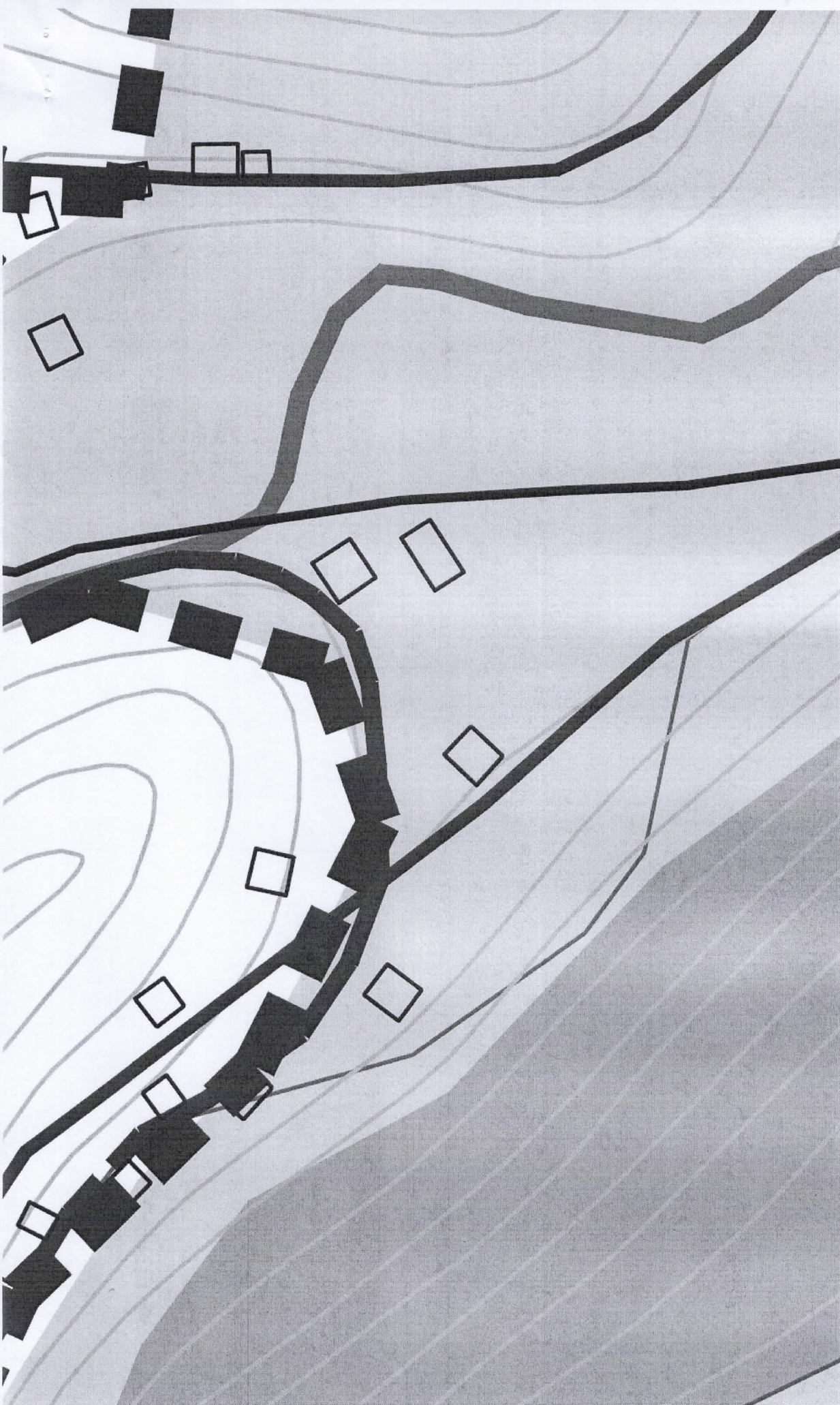

Izvod sa Geoportala, Uprave za nekretnine Crne Gore

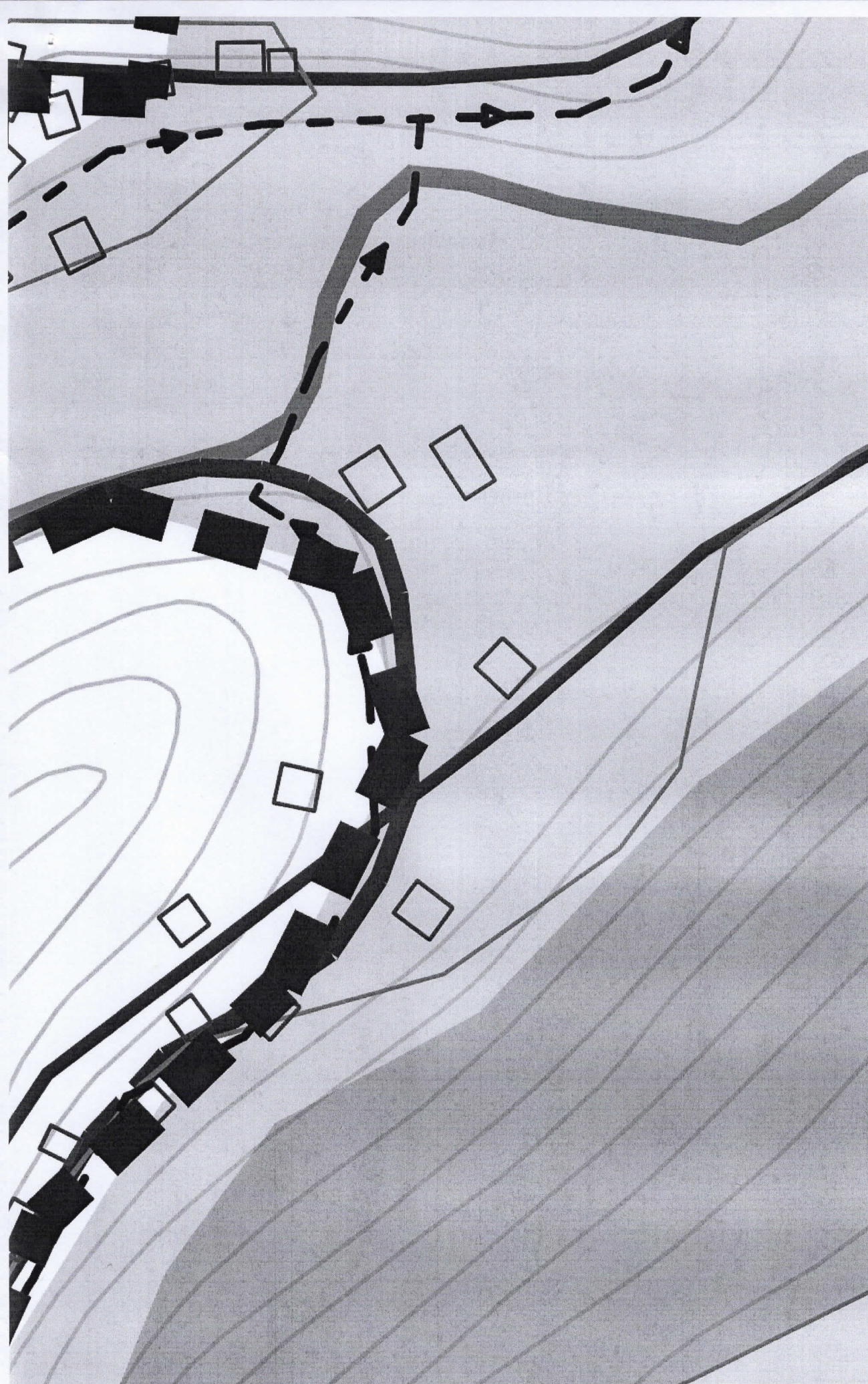

Izvod iz Prostorno - urbanistič kog plana Opštine Rožaje ("Sl. list CG - opštinski propisi" br. 31/12 i br. 2/17) - Detaljna namjena površina

Izvod iz Prostorno - urbanističkog plana Opštine Rožaje ("Sl. list CG - opštinski propisi" br. 31/12 i br. 2/17) – Plan Vodovoda

Izvod iz Prostorno - urbanističkog plana Opštine Rožaje ("Sl. list CG - opštinski propisi" br. 31/12 i br. 2/17) – Plan Kanalizacije

D.O.O. "Vodovod i kanalizacija"
Br. 05-16-182
Rožaje 14.03.-2025.godine

OPŠTINA ROŽAJE				
Primljeno		14.03.2025		
Organizacija jedini	Udio kios. * kios. *	Kios. * znak	Priloga	Vrijednost
07	332	101		

OPŠTINA ROŽAJE
Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora

Izgradnja poslovnog objekta , investitora Mehmed Kurpejović na kat.par.br. 545/2,545/3,545/4 i 549 KO Rožaje ,Opština Rožaje

1.VODOVOD

Poslovni objekat ,investitora Mehmed Kurpejovic na kat.par.br.545/2,545/3 ,545/4 i 549 KO Rožaje može se priključiti na vodovodnu cijev FI 110 PVC koja prolazi u neposrednoj blizini predmetne parcele.Vlasnik objekta obavezan je ugraditi priključnu šahtu u kojoj će biti smješten vodomjer radi praćenja cjelokupne potrošnje vode kojom ce se snabdijevati ovaj objekat.U šahti mora obavezno biti ugrađen odgovarajući ventil radi mogućnosti isključenja i popravki kvarova.

2. KANALIZACIJA

Fekalna kanalizacija nije izrađena tj.objekat se ne može priključiti na kanalizacionu mrežu.

S Poštovanjem

DIREKTOR
SENAD MUJEVIĆ
KANALIZACIJA
2025.03.14